ΕΤΟΣ Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 15 ΜΑΙΟΥ 1895. ΑΡΙΘ. 10.

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ ἐτησία δρ. 5—**Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ** ἐτησία φρ. χρ. 7.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ: Ὁδὸς Πολυκλείτου Ἀριθ. 14. (Παρὰ τῇ νέᾳ ἀγορᾷ).

ΔΩΡΕΑ ΠΛΟΥΤΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

1ον). Ὅσα **ἐπισκέπτήρια** ἐξοδεύει κατ' ἔτος ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἐκτυπῶνται παρ' ἡμῶν δωρεὰν (πλὴν χάρτου).

2ον). Θὰ λαμβάνῃ δωρεὰν **ἡμερολόγιον** ἑκάστου ἔτους.

3ον). Ἕκαστος συνδρομητὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ καταχωρίζῃ **δωρεὰν** μίαν εἰδοποίησιν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ καταστήματός του, εἴτε πρὸς σύστασιν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

4ον). Εἴκοσι **λαχεῖα** τῶν ἀρχαιοτήτων θὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συνδρομητῶν, καὶ εὐνοούσης τῆς τύχης τὸ κέρδος θὰ διανέμηται ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς συνδρομητάς. Οἱ ἀριθμοὶ δὲ τῶν ἀγορασθέντων λαχείων θὰ δημοσιεύωνται προηγουμένως.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ Ε. Π. ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

1895

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΦΑΓΗΤΟΥ **ΚΗΛΥΔΩΝΗ** ΑΘ. ΜΑΝΤΑ

Ἐν Μεσολογγίῳ — ὁδὸς Ἡρώων παρὰ τῇ ἄνω ἀγορᾷ

Παρὰ τῷ εἰρημένῳ ξενοδοχεῖῳ ὑπάρχει ἐκτὸς τῆς ἐκλεκτῆς μαγειρικῆς, καθαριότητος καὶ περιποιήσεως, καὶ φαγητὰ πολυειδῆ καὶ καθημερινῶς ἀρνὶ τῆς σούβλας ἄριστον.—Ἀρκεῖ εἰς τὸν μὴ γνωρίζοντα τὸ ξενοδοχεῖον μας μία ἁπλῆ ἐπίσκεψις. ὁ διευθυντὴς **Α. Μαντᾶς.**

ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ἐν Πειραιεῖ

Ὁ γνωστὸς ἐν Ἀθήναις ράπτης κ. Ι. Καραγιάννης συνέστησεν ἐν Πειραιεῖ ραπτικὸν κατάστημα, κείμενον ἀντικρὺ τοῦ γραφείου τῆς «Σφαίρας». Ἐν αὐτῷ εὑρίσκουσιν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ κατασκευάσωσι χέιμερινὰς ἐνδυμασίας πάντα τὰ δείγματα τῶν ὑφασμάτων τῶν ἐκλεκτοτέρων ἐν Ἀθήναις ὑφασματεμπορικῶν καταστημάτων. Ἡ ἐγνωσμένη ἱκανότης τοῦ κ. Καραγιάννη παρέχει πᾶσαν ἐγγύησιν.

Ἐν τῇ ὁδῷ Πατησίων καὶ ὑπ' ἀρ. 15 καταστήματι τοῦ κ. **Ν. Μυλωνᾶ** εὑρίσκονται οἶνοι μέλανες, λευκοί, μοσχάτοι ἀρίστης ποιότητος. Πωλοῦνται λιανικῶς καὶ χονδρικῶς. Τιμαὶ συγκαταβατικαί. Ἡ κατ' οἶκον μεταφορὰ δωρεὰν **τρέξατε !**

ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ν ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ | — | ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 9. Ὄπισθεν τοῦ Βαρβακείου.

Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἐπιπλοποιείῳ κατασκευάζονται ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς ἐπιπλοποιίας μεθ' ὅλης τῆς λεπτότητος καὶ στερεότητος τῶν ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν ρυθμῶν, ἐκ διαφόρων ξύλων καὶ καπλαμάδων τῆς Ἀμερικῆς· ἤτοι ἐκ μαουνίου, καρυδέας, τριανταφυλλέας κλπ.

Ὡσαύτως ἐπισκευάζονται τὰ ἐφθαρμένα ἔπιπλα μὲ προντζους καὶ ἀντικαταστᾷ τὰς ἐλείψεις τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν φιλέτων καὶ φέρει αὐτὰ εἰς τὴν πρώτην των κατασκενήν.

Τιμαὶ συγκαταβατικαί.

ΒΑΦΕΙΟΝ

ΔΙ ΑΤΜΟΥ

ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ

ὁδὸς Πατησίων, ἀπέναντι Πολυτεχ.

Βαφεῖον καὶ καθαριστήριον διαφόρων εἰδῶν ὑφασμάτων· βαφεῖον μεταξωτῶν τελευταίου συστήματος καταπετασμάτων. Φόρεματα ξυλομένα καὶ μή. Ἰδικότης καὶ καθάρισμα στεγνό.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ

Κυρίων καὶ Κυριῶν

ΠΑΝ. Χ. ΦΩΦΩΛΗ

14 — Στοὰ Μελᾶ — 14

Ἐν τῷ κομμωτηρίῳ ἐκ τελοῦνται παντὸς εἴδους κτενίσματα διὰ χορὺς, γάμους, ἑσπερίδας κτλ.

Προσέτι κατασκευάζονται **περοῦκαι τουπαὶ, φρέζουρε** καὶ **εἰκόνες** διὰ τριχῶν εφαλῆς. Ὡσαύτως κείρεται τις ἢ καὶ ξυρίζεται δεκάκις **προπληρώνων δρ. 4.**

Ἰδιαιτέρα αἴθουσα διὰ τὴν κόμμωσιν τῶν κυριῶν καὶ βαφὴν τῆς κόμης

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἔτος Β'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Μαΐου 1895. Ἀριθ. 10.

ΝΕΑ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Ἡ ἤπειρος τῆς Αὐστραλίας ἐπὶ τοσοῦτον διακρίνεται ἕνεκα τῶν ἰδιαιτέρων της χαρακτηριστικῶν ἐκ τῶν λοιπῶν ἠπείρων τῆς γηΐνης σφαίρας καὶ ἔχει τοσοῦτον πολλὰς σημαντικὰς ἀνωμαλίας, ὥστε ἐθεώρουν τὴν καταγωγήν της δυσεξήγητον. Πρὸ παντὸς ἀξιοσημείωτον εἶναι ὅτι ἐν τῇ Αὐστραλίᾳ οὔτε ἐνεργοῦντα οὔτε σβεσθέντα ἡφαίστεια ὑπάρχουσιν οὔτε ἀπαντῶσιν ἴχνη τῆς ἐνεργείας τῶν ἡφαιστείων καίτοι ἡ Αὐστραλία κεῖται ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ ἡμικυκλίου ἐξ ἡφαιστείων, ὅπερ ἐκ τοῦ σύνεγγυς περιστοιχεῖ αὐτὴν (τὸ ἡμικύκλιον τοῦτο τῶν ἡφαιστείων λήγει ἐν τῇ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ). Ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος τῆς Αὐστραλίας σύγκειται ἰδίᾳ ἐκ τοιούτων πετρωμάτων ἐν οἷς πάντοτε ἀπαντῶσιν ἴχνη ἐνεργείας τῶν ἡφαιστείων, ἡ ἔλλειψις ἐνταῦθα οἱωνδήποτε ἡφαιστείων εἶναι ἔτι ἀνεξήγητος. Ἐν πάσῃ τῇ ἐπιγείῳ σφαίρᾳ οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ ὑπάρχει τοιαύτη μεγάλη ἔκτασις γῆς ἥτις νὰ σύγκειται ἐκ πρωτογενῶν διαπλάσεων ἐν ᾗ νὰ παρατηρῆται παρόμοιόν τι πρὸς ἐκεῖνο ὅπερ ἀπαντᾷ τις ἐν Αὐστραλίᾳ, δηλαδὴ ἡ ἔλλειψις ἔν τε τῷ παρελθόντι καὶ τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ ἴχνους τινὸς ἡφαιστείου. Ἐκτὸς ταύτης τῆς ἀνωμαλίας, ἐν Αὐστραλίᾳ ἀπαντῶσιν ἕτεραι πολλαὶ ἰδιότητες διακρίνουσαι αὐτὴν τῶν λοιπῶν ἠπείρων τῆς γηΐνης σφαίρας. Τὰ ἰδιάζοντα ταῦτα χαρακτηριστικὰ παρατηροῦνται καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς Αὐστραλίας. Ἐν Αὐστραλίᾳ ἀπαντῶσι διῃρημένα ἀπ' ἀλλήλων ὑψηλὰ ὄρη, οὐχὶ δὲ σειραὶ ὀρέων. Ὡς μόνη ἐξαίρεσις θεωρεῖται σειρά τις ὀρέων ἐκτεινομένη παρὰ τὴν ἀνατολικὴν καὶ ἐν μέρει τὴν νοτιανατολικὴν παραλίαν. Ὁ σχηματισμὸς ταύτης τῆς σειρᾶς τῶν ὀρέων δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἐκ τοῦ ὅτι τὸ διαχωρίζον τὰ ὄρη διάστημα ἐπληρώθη ἐκ τῆς ταχείας πτώσεως τῶν λιθίνων ὄγκων. Ἡ πτῶσις ἐγένετο λίαν ταχέως, διότι εἰς ταύτην ἐβοήθησε καὶ ὁ ὠκεανός. Ἐν τῇ Αὐστραλίᾳ δὲν ἀπαντῶσιν ἐκτεταμένοι καὶ μεγάλοι ποταμοί. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι μόνον μικροὶ ποταμοὶ ἢ χείμαρροι πολλάκις ξηραινόμενοι τὸ θέρος. Ἐν ταῖς λοιπαῖς ἠπείροις ὑπάρχουσαι μεγάλαι κοιλάδες καὶ ἐπίπεδοι ἐκτάσεις καὶ εὐρεῖς καὶ μακροὶ ποταμοὶ καταρδεύοντες τὴν γῆν. Ἐν Αὐστραλίᾳ μὴ ἔχούσῃ ὑποχθονίους πηγὰς ἐν τοῖς ἐσωτερικοῖς τῆς ἠπείρου ἡ ἄρδευσις τῆς γῆς εἶνε λίαν ἀνώμαλος. Μόνον καθ' ὡρισμένον χρόνον τοῦ ἔτους, μετὰ τὴν περίοδον τῶν βροχῶν ἀναπτύσσεται τὸ φυτικὸν βασίλειον, διότι τότε ὑπάρχει ἀρκετὴ ὑγρασία, κατὰ δὲ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἠπείρου μετατρέπεται εἰς ξηράν, πετρώδη καὶ ἄκαρπον ἔρημον. Ἀξιοσημείωτον εἶνε καὶ τοῦτο ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς Αὐστραλίας διαυλακίζεται κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις ὑπὸ ὁπῶν καὶ σχισμάδων, ἡ καταγωγὴ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ διότι δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας τῶν ἡφαιστείων. Ἅπασαι αὗται, ἐν τῇ ἠπείρῳ τῆς Αὐστραλίας ἀπαντῶσαι ἀνωμαλίαι, αἵτινες κατὰ πρῶτον φαίνονται αἰνιγματώδεις καὶ ἀκατανόητοι, εὐκόλως ἐξηγοῦνται. Ἐὰν ἀποδεχθῶμεν τὴν ὑπόθεσιν περὶ τῆς ἐκ μετεώρου καταγωγῆς τῆς Αὐστραλίας. Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην κατὰ πρῶτον ἐξήνεγκεν ὁ γάλλος ἐπιστήμων Διουφρὲν καὶ εἶτα συνεπλήρωσεν ὁ Φρομὼν ἐν τῷ συγγράμματί του «Les merveilles de la flou primitive» ἥτις ἐπ' ἐσχάτων ἐδημοσιεύθη. Ὅσον ἀξιοθαύμαστος καὶ τολμηρὰ καὶ ἂν ᾖ αὕτη ἡ ὑπόθεσις περὶ τῆς μὴ ἐπιγείου καταγωγῆς τῆς Αὐστραλίας, ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τις ὅτι ἐν αὐτῇ οὐδὲν τὸ ἀπίστευτον ἢ τὸ ἀδύνατον, ἰδίᾳ ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς ἀκαταμαχήτους ἀποδείξεις ἃς οἱ ἐπιστήμονες παράγουσιν ὑπὲρ τῆς θεωρίας των. Πρὸ παντὸς ἄλλου οὗτοι ὑποδεικνύουσι τὸ ὅτι κατὰ τὴν θεωρίαν περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ πλανητικοῦ συστήματος ὁ ἄξων τῆς γῆς ἔπρεπε νὰ ᾖ κάθετος πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐκλειπτικῆς· ἐν ᾧ οὗτος κλίνει πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς στροφῆς τῆς γῆς περὶ τοῦ ἡλίου, ἀντιστρατεύεται δὲ πρὸς πάντας τοὺς νόμους τῆς μηχανικῆς. Ἡ ἱστορία ἐκείνης τῆς βλαστήσεως ἐν τῇ ἐπιγείῳ σφαίρᾳ ἐξ ἧς προῆλθον οἱ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐξαγόμενοι γαιάνθρακες παρέχει δείγματά τινα

ἅτινα ἐπιβεβαιοῦσι τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὁ ἄξων τῆς γῆς ἦν ποτε κάθετος. Οἱ γαιάνθρακες διαιροῦνται ἐν τῇ γῇ λίαν ἀνίσως. Ἐν ταῖς χώραις τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τῶν τροπικῶν σπανίως εὑρίσκονται γαιάνθρακες· ἐκεῖ δὲ ὅπου εὑρίσκονται τὰ στρώματα αὐτῶν δὲν εἶνε παχέα. Ἐνῷ εἰς τὰ μεσαῖα πλάτη καὶ εἰς τὰς παρὰ τοὺς πόλους χώρας ἀπαντῶσι συχνάκις καὶ ἐν ἀφθονίᾳ καταστρώματα παχέα καταλαμβάνοντα μεγάλας ἐκτάσεις. Ἐκτὸς τούτου εἶνε ἀναμφίβολον τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διαπλάσεις τῶν γαιανθράκων εἰς τὰ βόρεια καὶ πολικὰ πλάτη προῆλθον λίαν ἐνωρίτερον ἢ εἰς τὰ πλησιέστερα πρὸς τὸν ἰσημερινὸν πλάτη, τοῦτο δὲ ἐναργῶς ἀποδεικνύει ὅτι τὸ φυτικὸν βασίλειον τῆς γῆς ἀρχικῶς ἀνεπτύχθη παρὰ τοὺς πόλους, εἶτα δὲ ἐντεῦθεν διεδόθη πρὸς τὸν ἰσημερινόν. Ἡ ἀφθονία τῶν γαιανθράκων ἐν ταῖς χώραις τοῦ βορρᾶ μαρτυρεῖ ὅτι ἐνταῦθα συνεσωρεύθη ἄμετρον ποσὸν λειψάνων τοῦ φυτικοῦ βασιλείου καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ παρὰ τοὺς πώλους χλωρὶς ἐν τῇ περιόδῳ τῶν γαιανθράκων κατὰ τὸν πλοῦτον της ὑπερέβαινε καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν σημερινὴν χλωρίδα τῶν τροπικῶν. Ἐννοεῖται, ὅτι ὅπως ἡ δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῇ τοιαύτη βλάστησις ἀπαιτεῖται φῶς καὶ θερμότης καὶ ἰδοὺ διατὶ ἀκουσίως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν ταῖς παρὰ τοὺς πόλους χώραις κατὰ ταύτην τὴν περίοδον ὑπῆρχον εὐνοϊκοὶ ὅροι πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βλάστησιν τῶν φυτῶν. Ἐνῷ οὗτοι οἱ ὅροι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑφίστανται κατὰ τὴν σημερινὴν κεκλιμένην θέσιν τοῦ ἄξωνος τῆς γῆς καὶ πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι κατὰ τὴν περίοδον τῶν γαιανθράκων δὲν ὑπῆρχεν αὕτη ἡ κλίσις, ὁ ἄξων τῆς περιστροφῆς ἵστατο ὀρθῶς καὶ καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἐκ τῶν πόλων μέχρι τοῦ ἰσημερινοῦ ἦν μόνον εἷς συνεχὴς καὶ ἀμετάβλητος καιρὸς τοῦ ἔτους καὶ ἐπεκράτει διαρκὴς ἰσημερία. Ζητεῖται τώρα τίνες]αί αἰτίαι αἵτινες παρήγαγον τὴν κλίσιν τοῦ ἄξωνος τῆς γῆς ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ κλίματος ἐν τῇ γῇ. Οἱ προρρηθέντες ἐπιστήμονες προτείνουσι τὴν ἀκόλουθον ὑπόθεσιν πρὸς ἐξήγησιν τούτου τοῦ φαινομένου. Ἡ κλίσις τοῦ ἄξωνος τῆς γῆς ὠφείλεται εἰς ἐξωτερικὴν δύναμιν ἥτις διὰ μιᾶς ἀπώθησε τὴν ἐπίγειον σφαῖραν ἐκ τῆς ἀρχικῆς θέσεως. Τοιαύτη ἐξωτερικὴ δύναμις δυνατὸν νὰ ἡ ἀπειρομεγέθης ὄγκος μετεώρου τινος, ὅπερ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τοῦ ἀχανοῦς διαστήματος τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὅπερ διὰ τῆς πτώσεώς του ἐκλόνισε τὴν προτέραν ἰσορροπίαν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Κατὰ τοὺς ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς, κατὰ πᾶν ἡμερονύκτιον ἐπὶ τῆς γῆς πίπτουσιν ἑκατοντάδες τινες ἀερολίθων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ μετεωρῖται οὗτοι δὲν εἶναι μεγάλοι τὸ μέγεθος ἀλλ' ἐνίοτε ἀπαντῶσι μεταξὺ αὐτῶν καὶ μεγάλοι. Οὐδὲν τὸ ἀπίθανον ἐν τῇ ὑποθέσει ὅτι ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἕλξεως τῆς γῆς ἦν δυνατὸν νὰ ὑποπέσῃ ὑπερμεγέθης μετεωρίτης ἡ πτῶσις τοῦ ὁποίου παρήγαγε μεταβολὰς ἐν τῇ ἐπιγείῳ σφαίρᾳ. Οὗτος ὁ ὑπερμεγέθης καὶ βαρύτατος μετεωρίτης εἶνε ἡ Αὐστραλία. Ὁ Δουφρὲν ὑποθέτει ὅτι ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ ἔνθα εὑρίσκεται νῦν ἡ Αὐστραλία ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε μέγα ἡφαιστειῶδες κέντρον, καλυφθὲν καὶ καταστραφὲν ὑπὸ τοῦ πεσόντος ἐκεῖ ἀστεροειδοῦς. Ὁ Φρομὰν δεικνύει καὶ τοῦτο ὅτι ὁ ἄξων τῆς γῆς εἶνε κεκλιμένος κατὰ 23 μοίρας καὶ 37 λεπτά, τὸ δὲ κέντρον τῆς ἠπείρου τῆς Αὐστραλίας εὑρίσκεται ἀκριβῶς εἰς τὴν 23 μοίραν καὶ 37)11 τοῦ πλάτους τῆς γῆς. Τὸ συστατικὸν τῶν πετρωμάτων ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ Αὐστραλία οὐδόλως ἀντιφάσκει εἰς τὴν ὑπόθεσιν περὶ τῆς ἐκ μετεωρίτου καταγωγῆς αὐτῆς. Ἐὰν ἀποδεχθῶμεν ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἅπασαι αἱ ἀνωμαλίαι αἱ ἀπαντῶσαι ἐν τῇ ἠπείρῳ τῆς Αὐστραλίας εὐκόλως δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν. Ἐννοεῖται, ὅτι οὐδεμία φαντασία δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν εἰκόνα ἐκείνου τοῦ κλονισμοῦ τὸν ὁποῖον θὰ ὑπέστη ἡ γῆ ἐν τῇ στιγμῇ τῆς πτώσεως τοιούτου ἀστεροειδοῦς. Ἡ καταστροφὴ ἀναμφιβόλως ἦν τρομερωτάτη κατὰ τὴν πλήρη σημασίαν ταύτης τῆς λέξεως διότι φοβερὰ πανολεθρία θύελλα θὰ διήρχετο τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, κύμα δὲ γιγαντιαίας διαστάσεως θὰ ἀνεγείρετο καὶ θὰ κατεπόντιζε τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου. Πρὸς δὲ τούτοις θὰ ἐσχηματίσθη ἄπειρος ὄγκος ἀτμοῦ διότι ὁ ἀστεροειδὴς μετεωρίτης ἔπεσεν εἰς τὸν ὠκεανὸν καὶ οὗτος ὁ ἀτμὸς εἶτα ἐχύθη ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ραγδαία βροχή. Ἀποτέλεσμα ταύτης τῆς καταστροφῆς ἦν ἡ κλίσις τοῦ ἄξωνος τῆς γῆς καὶ ἐκ ταύτης προελθοῦσαι μεταβολαὶ τοῦ κλίματος τῆς ἐπιγείου σφαίρας, ἕνεκα τοῦ ὁποίου παρὰ τοὺς πόλους ἐπεφάνη καὶ συνεσωρεύθη ἀΐδιος πάγος. Τοιουτοτρόπως ἡ νέα ὑπόθεσις περὶ τῆς καταγωγῆς τῆς Αὐστραλίας οὐ μόνον δὲν ἀντιφάσκει εἰς τὰ γεγονότα τὰ ἐπιστημονικῶς ἀποδειχθέντα ἀλλὰ καὶ ἐξηγεῖ πολλὰ φαινόμενα τοῦ παρελθόντος τῆς γῆς, ἅτινα ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθέσεως φαίνονται ἡμῖν αἰνιγματώδη καὶ ἀκατανόητα.

(ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΗ

Ἡ ὠφέλεια ἣν παρέχουσι τὰ ἔντομα εἰς τὰ ἄνθη ἐν τῇ γονιμοποιήσει των ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ τοσοῦτον κατέστη πασίγνωστος ὥστε περὶ αὐτῆς ποιοῦνται λόγον οἱ συγγραφεῖς οὐ μόνον τῶν ἐπιστημονικῶν διατριβῶν ἀλλὰ καὶ τῶν δημωδῶν βιβλίων καὶ τῶν ἐγχειριδίων τῶν ἐν χρήσει ἐντοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἐκπαιδευτηρίοις. Ἐπ' ἐσχάτων τὸ ζήτημα περὶ τῆς μετοχῆς ἐν τῇ ζωῇ τῶν φυτῶν καὶ ἐν τοῖς φαινομένοις τῆς γονιμοποιήσεως, ἐκείνων τῶν πτηνῶν τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἐπὶ τοσοῦτον εἶνε στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθέων καὶ τῶν ὁποίων ἡ τροφὴ λαμβάνεται ἐκ τῶν ἀνθέων, ὑπεβλήθη εἰς πολυμερῆ συζήτησιν.

Ἐπ' ἐσχάτων ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ Γερμανῶν ἐπιστημόνων ἐγένοντο ἔρευναι περὶ τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων τῶν πτηνῶν πρὸς τὰ ἄνθη καὶ περὶ τῆς ὠφελείας τὴν ὁποίαν τὰ πτηνὰ προξενοῦσιν εἰς τὰ ἄνθη καὶ τἀνάπαλιν. Οἱ Ἄγγλοι ἐποίησαν τὰς ἐρεύνας των ἐν Ἰνδίᾳ καὶ τῇ χώρᾳ Κάπ, οἱ δὲ Γερμανοὶ ἐν τῇ νοτίῳ Ἀμερικῇ, ὅπου τώρα ἐπὶ τοσοῦτον ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ γερμανικαὶ ἀποικίαι καὶ καλλιεργήσιμοι γαῖαι (blantations). Ἐν ταύταις ταῖς ἐρεύναις ἐνεργὸν ἔλαβε μέρος ὁ Γερμανὸς ἄποικος Φράντζ Μιούλλερ, εἷς τῶν πρωταιτίων τῆς συγχρόνου ἐπιστημονικῆς κινήσεως ἐν Βρασιλίᾳ ἐν ᾗ, ἕνεκα κυρίως τῶν φροντίδων τοῦ φιλομούσου αὐτοκράτορος Δὸν-Πέτρο, κατὰ μικρὸν ἤρξαντο νὰ λαμβάνωσι μέρος καὶ οἱ αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Βρασιλίας.

Τὰ πτηνὰ, ἅτινα ζῶσιν ἐκ τῶν ἀνθέων ἐν διαφόροις τόποις τῆς γῆς, εἶνε ἐκ διαφόρων οἰκογενειῶν. Ἐκεῖνα τῶν πτηνῶν, ἅτινα ζῶσιν ἐν Ἀμερικῇ, ἀποτελοῦσι πολυάριθμα γένη καὶ οἰκογενείας γνωστὰς ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα κολίβρια ἅτινα κατὰ τὸ σῶμα των ὁμοιάζουσι πρὸς ἐκεῖνα τὰ πτηνά, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἰδίαν τάξιν μακροπτερύγων. Εἰς δὲ τὰς τροπικὰς καὶ ὑπὸ τοὺς τροπικοὺς κειμένας χώρας τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Ὠκεανίας τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν ἀναπτύσσουσι ἐκεῖνα τὰ πτηνὰ ἐκ τῆς τάξεως τῶν στρουθιοειδῶν, ἅτινα ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν νεκταροφάγων καὶ μελιτοφάγων. Καίτοι ταῦτα τὰ πτηνὰ εἶνε διάφορα κατὰ τὴν θέσιν των ἐν τῷ ζωολογικῷ συστήματι καὶ κατὰ τὰς λεπτομερείας ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ σώματός των, ταὐτοχρόνως ἔχουσιν οὐκ ὀλίγα κοινὰ γνωρίσματα διότι ζῶσιν ἐνίοτε ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἢ παρομοίους ὅρους. Ταῦτα τὰ πτηνὰ ἐκτὸς λίαν σπανίων ἐξαιρέσεων εἶνε λίαν μικρὰ καὶ λίαν ἐλαφρά, ἐπιτήδεια καὶ ἰσχυρὰ πρὸς πτῆσιν, διότι προμηθεύονται τὴν τροφὴν των πετώμενα πέριξ τοῦ ἄνθους ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν τροφήν των. Ἅπαντα τοῦ εἴδους τούτου τὰ πτηνὰ ἔχουσι μακρὸν καὶ λεπτὸν ῥάμφος καὶ μικρὰν γλῶσσαν διὰ τῆς ὁποίας δύνανται νὰ ἐκμιζῶσιν ἐκ τοῦ ἄνθους τὸ νέκταρ καὶ νὰ κατεσθίωσιν ἐκεῖνα τὰ μικρότατα ἔντομα ἅτινα ἐμφωλεύουσιν ἐν τῷ ἄνθει καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐὰν οὐχὶ ἐφ' ὅλου τοῦ σώματός των, ἀλλ' ἐφ' ὡρισμένων μερῶν αὐτοῦ φέρουσι πτέρωμα λαμπρότατον. Ταῦτα τὰ πτηνὰ, ἀφοῦ πλησιάσωσι τὸ ἄνθος, ἀρχίζουσι νὰ κινῶσι τὰ πτερά των τοσοῦτον ταχέως ὥστε ὁ παρατηρητὴς δὲν δύναται νὰ τὰ εἴδῃ ἀλλ' ἀντὶ αὐτῶν νομίζει ὅτι βλέπει ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῶν πτερύγων των δύο ἡμιδιαφανεῖς κηλίδας ἀορίστου σχηματισμοῦ. Αἱ κινήσεις αὗται ἀπαιτοῦσιν ἐκτάκτως μεγάλην δύναμιν, ὁ δὲ γνωστὸς ἐρευνητὴς τῆς μηχανικῆς ἐν τῇ κινήσει τῶν διαφόρων ζώων, ὁ Μαρὲ ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ πάντων τῶν πτητικῶν κινήσεων τῶν πτηνῶν τοιαῦται κινήσεις εἶνε δυσχερέσταται καὶ ἀπαιτοῦσι μεγίστην ἔντασιν τῶν δυνάμεων. Πιθανῶς ἕνεκα τῆς δυσχερείας ταύτης τῆς κινήσεως τῶν πτερύγων πτηνά τινα τρεφόμενα ἐκ τῶν ἀνθέων προτιμῶσιν ἕτερον τρόπον πρὸς συλλογὴν τοῦ νέκταρος, δηλαδὴ ἐπικάθηνται ἐπὶ κλόνου πλησίον τοῦ ἄνθους καὶ ἐκλέγουσι πρὸς ἐκμίζισιν ἐκεῖνα τὰ ἄνθη ἅτινα κεῖνται πλησίον τούτου τοῦ κλόνου. Τοιαῦτα ὀκνηρὰ πτηνὰ εἶνε τὰ μελιτοφάγα τοῦ παλαιοῦ κόσμου τῶν ὁποίων τὸ πτέρωμα εἶνε λαμπρότατον, ἐνῷ τὰ μὴ ἔχοντα λαμπρὸν πτέρωμα μελιτοφάγα πτηνὰ τοῦ παλαιοῦ κόσμου, ὡς τὰ κολύβρια, ἵπτανται ἐν τῷ αἰθέρι παρὰ τὸ ἄνθος καὶ ἐκμιζῶσι τὸ νέκταρ του. Ἡ γλῶσσα τῶν μελιτοφάγων πτηνῶν, δι' ἧς ταῦτα ἐκμιζῶσιν ἐκ τοῦ βάθους τῶν ἀνθέων τὸ νέκταρ καὶ συλλαμβάνουσι τὰ ἔντομα, ἔχει θαυμασίαν κατασκευήν. Αὕτη στηρίζεται ἐπὶ ἰδιοφυῶς ἐσχηματισμένου ὑπογλωττίου ὀστέος, ὅπερ εἶνε λίαν μακρὸν καὶ φέρει μακρὰς ὀδοντοειδεῖς ἀκάνθας, ὡς παρὰ τοῖς συνήθεσι δρυοκολάπταις, οἵτινες πρὸς σύλληψιν τῶν ἐντόμων ὑπὸ τὸν φλοιὸν τῶν δένδρων, ἐκτείνουσιν ἐπὶ μακρὸν τὴν γλῶσσαν των λίαν εὐχερῶς διότι τὸ ὑπ' αὐτὴν ὀστοῦν εἶνε συνδεδεμένον διὰ λίαν συνθέτων καὶ τελείων μυῶνων οἵτινες εὐκολύνουσι τὸ πτηνὸν εἰς τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῆς ἐπὶ μακρότερον ἢ ὅσον συνήθως ἐκτείνουσιν αὐτὴν τὰ λοιπὰ πτηνά. Ἡ γλῶσσα τῶν κολυβρίων εἶνε λεπτοτάτη, εὐκίνητος καὶ ἔχει τὸ εἶδος μικροῦ σωλῆνος διὰ τῆς ὁποίας διέρχεται τὸ νέκταρ τῶν ἀνθέων καὶ φθάνει εἰς τὸν φάρυγγα αὐτῶν. Παρομοίαν γλῶσσαν ἔχουσιν καὶ τὰ νεκταροφάγα πτηνὰ τοῦ ἀνατολικοῦ ἡμισφαιρίου, ἐνῷ παρὰ τοῖς μελιτοφάγοις πτηνοῖς τῆς Αὐστραλίας εἰς τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης των εὑρίσκονται τρίχες ἐν εἴδει βούρτζας δι' ὧν ἐκμιζῶσι τὰ πτηνὰ ταῦτα τὸν γλυκὺν χυμὸ

τῶν ἀνθέων. Ὡς τὰ κολύβρια οὕτω καὶ τὰ λοιπὰ μελιτοφάγα πτηνὰ δὲν τρέφονται μόνον ἐκ τοῦ νέκταρος τῶν ἀνθέων ἀλλ' ἔτι καὶ ἐκ τῶν ἐντόμων τῶν ἐν τοῖς ἄνθεσι διαιτωμένων. Ἐκ τούτου εὐκόλως ἐξηγεῖται τὸ ἐπὶ πολὺν χρόνον δυσεξήγητον θεωρούμενον γεγονός, ὅτι τὰ κολύβρια καὶ τὰ νεκταροφάγα πτηνά, κεκλεισμένα εἰς τὰ θερμοκήπια, ὅπου ἠδύναντο νὰ συλλέγωσιν ἐν ἀφθονίᾳ ἐκ τῶν ἐκεῖ καλλιεργουμένων ἀνθέων νέκταρ καὶ μέλι, ἀπέθνησκον ἐκ τῆς πείνης διότι ἐν τοῖς ἄνθεσι τοῦ θερμοκηπίου δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρωσιν ἐκεῖνα τὰ ἔντομα ἅτινα τοῖς ἐχρησίμευον ὡς ἄρτυμα τῆς ἐκ μέλιτος καὶ νέκταρος τροφῆς. Ἕκαστον εἶδος τῶν μελιτοφάγων πτηνῶν τρέφεται δι' ἰδιαιτέρων ἀνθέων, ἐὰν δὲ ταῦτα ἔντινι τόπῳ ἐκλείψωσιν ἢ ξηρανθῶσι, τὰ πτηνὰ μεταναστεύουσιν εἰς ἕτερον τόπον. Λόγου χάριν, τὸ οὕτω καλούμενον θωρηκτὸν κολύβριον ἐν τῇ νοτίῳ Ἀμερικῇ, ὅπερ πολὺ ἀγαπᾷ τὸ νέκταρ καὶ τὰ ἔντομα τῶν ἀνθέων, φυτοῦ τινος φυομένου ἐν τοῖς ὑψηλοτάτοις ὀραπεδίοις τῆς Σιέρρας-Νεβάδας, καλουμένου δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων «Φρεϊλέχονες» (γίγαντες μοναχοί), κατὰ τὴν ἄνθησιν τούτου τοῦ φυτοῦ ἐπίτηδες ἔρχεται εἰς ταύτην τὴν χώραν τῆς Ἀμερικῆς, ἱπτάμενον εἰς ὕψος τριῶν χιλιάδων μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἅμα ἐκλείψῃ τοῦτο τὸ ἄνθος μεταναστεύει εἰς ἕτερον μέρος. Τὸ Περουβιανὸν κολύβριον, γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Περουβιανὸς ἀνθοκολάπτης πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου κολυβρίου, ὅπερ οἱ Πορτογάλοι ἄποικοι ποιητικῶς ὀνόμασαν ἀνθοφιλητὴν τρέφεται ἐκ τῶν ἀνθέων γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα φουξιέν. Ἐπειδὴ τὸ ἄνθος τοῦτο φύεται ἐν τῷ ἀπωτάτῳ νότῳ τῆς Ἀμερικῆς ὅστις οὐκ ὀλίγον πάσχει ἐκ τῆς χιόνος καὶ τοῦ ψύχους, οὐχ ἅπαξ ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τοὺς διερχομένους τὸν φθινόπωρον ἢ τὴν ἄνοιξιν τὰς νοτίας χώρας τῆς Ἀμερικῆς νὰ θερμαίνωσι τοῦτο τὸ μικρὸν καὶ ἀδυνατῆσαν πτηνόν, ὅπερ ἐσταμάτησεν ἐπὶ τῶν ἱστῶν τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἐβράδυνεν ἐν τῇ ἐκδρομῇ του εἰς τὴν γῆν τοῦ πυρὸς ἢ λίαν ἐνωρὶς ἐπεδήμησεν εἰς ταύτην τὴν χώραν ἔχουσαν ἄστατον κλίμα. Τοιουτοτρόπως καὶ τὰ μικρὰ ταῦτα πτηνὰ ἔχουσι τὰς φθινοπωρινὰς καὶ ἐαρινὰς ἀποδημίας των. Τὰ μελιτοφάγα πτηνὰ τρεφόμενα ἐκ τῶν ἀνθέων τῶν τροπικῶν χωρῶν προξενοῦσι καὶ ὠφέλειαν εἰς αὐτὰ μεταφέροντα ἀσυνηθήτως καὶ ἀβουλητεὶ ἐξ ἑνὸς ἄνθους εἰς ἕτερον τὴν γῦριν ἐπὶ τῶν στιγμάτων τοῦ ὑπέρου καὶ διενεργοῦσιν οὕτω τὴν γονιμοποίησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπισκεπτομένων ἀνθέων. Τὰ ἄνθη αὐτῶν τῶν τροπικῶν χωρῶν, τῶν ὁποίων τὴν γῦριν μεταφέρουσι τὰ πτηνὰ ἑλκύουσι διαφοροτρόπως καὶ τὰ ἔντομα. Λίαν περίεργον φαινόμενον εἶνε τὸ ὅτι τὰ πτηνὰ δὲν προσελκύονται ὑπὸ τῆς εὐωδίας ἢ τοῦ σχήματος τῶν ἀνθέων ἀλλ' ὑπὸ τῶν λαμπρῶν αὐτῶν χρωμάτων. Ἐπίσης περίεργον εἶνε καὶ τοῦτο τὸ περιστατικὸν ὅτι ἐνῶ τὰ ἔντομα ἐπὶ πολὺ προσελκύει ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων καὶ ταῦτα δὲν θέλουσι νὰ γνωρίζωσι τίποτε διὰ τὰ ἄνθη τὰ ἔχοντα λαμπρὰ χρώματα, ἀπεναντίας τὰ πτηνὰ νὰ καταθέλγωνται ὑπὸ τῶν ἀνθέων τῶν ἐχόντων ἐρυθρόν, πορτοκαλοειδὲς, κυανοῦν χρῶμα. Ὁ Φρὰντζ Μιούλλερ ἐν τῷ κήπῳ του ἐν Βρασιλίᾳ οὐχ ἅπαξ παρετήρει, ὅτι ἐνῶ τὰ ταπεινὰ, λευκὰ ἄνθη, ἔχοντα ἰσχυρὰν καὶ εὐχάριστον εὐωδίαν οὐδόλως προσείλκυον τὰ κολύβρια, τὰ τελευταῖα διαρκῶς ἵπταντο πέριξ ἑνὸς εἴδους passiflore ἔχοντος ἄνευ εὐωδίας ἄνθη λαμπρότατα τὸ χρῶμα.

Τὸ πτηνὸν πλησιάζον ἄνθος τι ἀφίπταται ἀπ' αὐτοῦ φέρον τὴν γῦριν τὴν ὁποίαν μεταφέρει εἰς ἕτερον ἄνθος.

Ὅπως δὲ κολλήσῃ χωρὶς ἄλλο εἰς τὸ πτηνὸν ἡ γῦρις ὑπάρχουσι διάφορα μέσα. Οὕτω π. χ. ἀνθέων τινῶν, ἅτινα ἐνίοτε ἔχουσι μῆκος μέχρι δύο δεκαμέτρων, οἱ ἀνθῆρες εἶνε τοσοῦτον πολυπληθεῖς καὶ σκληροὶ ὥστε διὰ νὰ ἐκμιζίσῃ τὸ πτηνὸν διὰ τῆς γλώσσης του τὸ νέκταρ πρέπει διὰ πολλῆς δυνάμεως νὰ ἀνοίξῃ ταύτας καὶ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τοὺς μελιτογόνους ἀδένας, ὅτε χωρὶς ἄλλο κολλᾷ ἐπ' αὐτοῦ ἡ γῦρις. Ἡ γῦρις τούτων τῶν φυτῶν ἐπὶ τοσοῦτον κολλᾷ, ὥστε δὲν δύναται ἀφ' ἑαυτῆς νὰ πέσῃ ἐκ τοῦ ἀνθῆρος, διὸ δὲν δύναται νὰ γονιμοποιήσῃ τὸν ὕπερον τοῦ ἄνθους της καθ' ὅσον ὁ ὕπερος κεῖται ὑψηλότερον τῆς κορυφῆς τῶν ἀνθήρων. Τὸ πτηνὸν ἐπιπτάμενον δὲν δύναται νὰ ἐπιπάσῃ διὰ τῆς γύρεως τὸ ἄκρον τοῦ ὑστέρου τοῦ αὐτοῦ ἄνθους, διότι τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ὑπέρου ὅπου πρέπει νὰ κολλήσῃ ἡ γῦρις ὅπως γονιμοποιηθῶσιν οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ ὠοθήκῃ τὸ πτηνὸν δύναται νὰ ἐγγίσῃ τότε μόνον ὅταν καθήσῃ ἐπὶ τοῦ ἄνθους ὅπως ἐκμιζίσῃ τὸ νέκταρ, οὐχὶ δὲ ὅταν ἀφίπταται ἀπ' αὐτοῦ. Πόσον τέλεια ἐνίοτε εἶνε τὰ μέσα ταῦτα δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ αὐτοῦ Erica Pluckenetii ὅπερ φύεται ἐν ταῖς στέππαις τῆς Καπλανδίας. Ἐν τούτῳ τῷ φυτῷ μεταξὺ τῆς κορυφῆς τῶν ἀνθήρων καὶ τῶν μελιτογόνων ἀδένων ὑπάρχει ἀπόστασις 16 ἀγγλικῶν γραμμῶν, ἀκριβῶς ὅσον μακρὸν εἶνε καὶ τὸ ῥάμφος τοῦ πτηνοῦ ὅπερ μεταφέρει τὴν γῦριν εἰς τοῦτο τὸ ἄνθος καὶ ὅπερ εἶνε γνωστὸν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα Nectarinia chalybea. Τὸ στίγμα τοῦ ἄνθους εὑρίσκεται ἔτι κατὰ μίαν γραμμὴν κατώτερον τῶν ἀνθήρων οὕτως ὥστε τὸ πτηνὸν βυθίζει τὸ

ῥάμφος του εἰς τὰ νεκταροδοχεῖα τοῦ ἄνθους πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ ἐγγίσῃ τοῦτο τὸ στίγμα. Τὰ ἐκ τοῦ εἴδους margraf φυτὰ τῆς μέσης καὶ νοτίου Ἀμερικῆς ἔχουσιν ἰδίως σύνθετα καὶ διαφόρων εἰδῶν ὄργανα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄνθους εὑρίσκονται κανιστροειδεῖς παραφυάδες πλήρεις χυμοῦ ὅστις ἑλκύει τά τε κολύβρια καὶ τὰ σμικρότατα ἔντομα ἅτινα χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ὡς τροφή. Λίαν περίεργα εἶνε καὶ ἐκεῖνα τὰ ὄργανα τῶν ἀνθέων, ἅτινα χρησιμεύουσιν ὅπως ἀναγκάσωσι τὸ πτηνὸν νὰ ἐκμιζίσῃ ἐκ τοῦ ἄνθους τὸ νέκταρ, χωρὶς ἄλλο κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον καθ' ὃν μόνον εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιπασθῇ διὰ τῆς γύρεως ἡ ὠοθήκη. Ὑπάρχουσι τινὲς μέλισσαι, αἵτινες ὀκνοῦσαι νὰ συλλέγωσιν ἐκ τοῦ ἄνθους τὸ μέλι κατὰ τὸν συνήθη τρόπον προτιμῶσι νὰ τρυπῶσι τὸν πυθμένα τοῦ ἄνθους καὶ νὰ ἐκμιζῶσι τὸν γλυκὺν χυμὸν αὐτοῦ χωρὶς νὰ προξενήσωσιν ὠφέλειαν εἰς αὐτό· ἐναντίον τῆς ἀποπείρας ταύτης τῶν μελισσῶν ἡ φύσις προεφύλαξε τὸ ἄνθος τοῦτο. Ὡς τινες μέλισσαι κατὰ τὸν ρηθέντα τρόπον προσπαθοῦσι νὰ βλάψωσι τὸ ἄνθος οὕτω καὶ τὰ κολύβρια καὶ τὰ καλούμενα νεκτάρινια καταφορῶνται πράττοντα τὸ αὐτό, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῶν ἡ φύσις ἐπροίκισε τὰ φυτὰ διὰ προφυλακτικῶν μέσων. Οὕτω π. χ. ἐν τῷ φυτῷ Joshroma τῆς νοτίου Ἀμερικῆς τὰ μελανοκυανᾶ ἄνθη του ἐν τῇ βάσει των περικαλύπτωνται ὑπὸ χονδροῦ περιβλήματος ὅπερ ἐν τῇ βάσει του ἔχει ὑγρόν τι πικρὸν ὅπερ οὔτε ξηραίνεται οὔτε χύνεται. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο λίαν ὠφελεῖ τὸ ἄνθος πρὸ τῆς ἀνθήσεως αὐτοῦ, προφυλάττει τὰ ἐσωτερικά του τμήματα ἐκ τῆς ὀλεθρίας ἐπηρείας τοῦ καύματος, κατὰ δὲ τὴν ἄνθησίν του ἐκ τῶν κολυβρίων, διότι ἅμα ταῦτα θελήσωσι νὰ ἐμπήξωσι τὸ ὀξὺ των ῥάμφος εἰς τὴν πλήρη ὑγρὰν φυάλην, ἐξ αὐτῆς τρέχει δριμύ τι ὑγρὸν ὅπερ ἀποδιώκει διὰ μιᾶς τὸν μικρὸν κλέπτην.

ΑΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Πρό τινος χρόνου ὁ ἔξοχος ἐκ Νορβηγίας συγγραφεὺς Στρηνδβὲργ ἐδημοσίευσε μελέτην, ἥτις διήγειρε διαφόρους λογομαχίας ἐν τῷ τύπῳ. Ὁ Στρηνδβὲγ εἶνε μισογύνης. Χάριν περιεργείας ἀναφέρομέν τινα τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ ἐχθροῦ τούτου τῶν γυναικῶν.

Ἀπέκειτο εἰς τὴν ἡμετέραν ἐποχήν, λέγει οὗτος, νὰ ἀποκαλύψῃ μεταξὺ ἄλλων τὸ ὅτι ἡ γυνὴ ἔχει περιωρισμένην μορφήν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάπτυξις ἐσταμάτησε μεταξὺ τῆς νεανικῆς καὶ πλήρους ἀνδρικῆς ἡλικίας. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἤδη ἐγένετο ἐπαισθητὴ εἰς τοὺς φιλοσόφους ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους μέχρι τοῦ Ζὰν-Ζὰκ Ρουσσὼ καὶ Σοπενχάουερ ἐπεβεβαιώθη δὲ ὑπὸ τοιούτων ἐπιστημόνων, οἷοι εἶνε ὁ Δαρβῆνος, ὁ Ἐρβέρτος Σπένοφ, ὁ Μὶλλ, ὁ Χέκκελ, ὁ Βίρχωφ, ὁ Ἐδουάρδος Χάρτμαν, ὁ Φρ. Μίτσε, ὁ κρανιολόγος Βάλκερ, ὁ βιολόγος Λιτόρνο, ὁ φυσιολόγος Ρομπὲν καὶ ὁ ἀνθρωπολόγος Τοπηνάρ-

Ἐν πρώτοις θὰ ἀναφέρωμεν περὶ τούτου φυσιολογικὰς ἀποδείξεις διότι αὗται εἶνε ἐνεργέστατα. Ὅλη ἡ κατασκευὴ τοῦ σώματος τῆς γυναικὸς, μετὰ τοῦ λεπτοδεστέρου αὐτῆς δέρματος, μετὰ τῶν ἀσθενεστέρων αὐτῆς ὀστέων, μετὰ τοῦ ἄνευ πώγωνος καὶ μύστακος προσώπου, μετὰ τῆς ἀσθενοῦς αὐτῆς φωνῆς, μᾶλλον ὁμοιάζει πρὸς νεανίαν μὴ ἀναπτυχθέντα ἔτι εἰς ἄνδρα.

Ὁ ἀνὴρ ἀναπνέει κυρίως διὰ τοῦ διαφράγματος. Ἡ δὲ γυνὴ ἀναπνέει περισσότερον διὰ τοῦ στήθους, διὰ τῆς ἀλληλοδιαδόχου ἀναβιβάσεως καὶ καταβιβάσεως τῶν πλευρῶν. Ὅπως πεισθῇ τις περὶ τούτου, δύναται νὰ συγκρίνῃ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναπνοῆς ἑνὸς ἀοιδοῦ πρὸς τὴν τῆς ἀοιδοῦ. Εἰς νεανίας εἰσπνέει περισσότερον ὀξυγόνον ἢ μία νεᾶνις. Ἐπίσης ὑπάρχει διαφορὰ ἐν τῷ σχηματισμῷ τοῦ κρανίου, ὅπερ θεωρεῖται ὡς ἔκφρασις τῆς ἐνεργείας ἣν ἀναπτύσσει ἐσωτερικῶς τὸ ὄργανον τοῦ νοῦ, ὁ μυελός. Ἀλλὰ τὸ κρανίον τῆς γυναικὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸ τοῦ παιδός. Εἶτα ὁ μυελὸς τῆς γυναικὸς δὲν ἔχει τόσον πολλὰς πτυχὰς ὡς ὁ τοῦ ἀνδρὸς καὶ παρ' αὐτῇ ἡ φαιὰ ὕλη εἶνε ἐν ὀλιγωτέρῳ ποσῷ ἢ παρὰ τῷ ἀνδρί. Ἀπεναντίας τὰ νεῦρα αὐτῆς εἶνε ἰσχυρότερα, ὡς τοῦτο παρατηροῦμεν παρὰ τοῖς παισί. Ἐκ τούτου προέρχεται ἡ δύναμις αὐτῆς εὐκολώτερον νὰ ὑφίσταται γνωστούς τινας φυσικοὺς πόνους· ἀλλὰ τοῦτο παρομοιεῖ αὐτὴν πρὸς τὸν ἄγριον καὶ ἀποδεικνύει ἀκόμη ὅτι αὕτη ἔχει ἰσχυρώτερον νευρικὸν σύστημα. Οἱ ἀνθρωπολόγοι εὗρον —καὶ τοῦτο ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τῶν ἐρευνητῶν τῆς Ἀφρικῆς— ὅτι τὸ κρανίον τῆς λευκῆς γυναικὸς παρομοιάζει πρὸς τὸ τοῦ νέγρου, τὸ δὲ κρανίον τῆς νέγρου γυναικὸς εἶνε κατώτερον τοῦ κρανίου τοῦ ἀνδρὸς ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς· ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι τὸ κρανίον τῆς λευκῆς γυναικὸς πλησιάζει πρὸς τύπον κρανίου ὅστις ἐνθυμίζει κατωτέραν καταγωγήν. Ἀκόμη πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι αἱ ἱκανότητες τῆς ψυχῆς καθ' ἃς διακρίνονται οἱ νέγροι εὑρίσκονται καὶ παρὰ τῇ γυναικὶ καίτοι ἐν ἐπεξειργασμένῃ μορφῇ.

Παρὰ τῷ νέγρῳ, λέγει ὁ Μπροῦνερ-Μπέη, κατ' ἐξοχὴν διακριτικὰ γνωρίσματα εἶνε ἡ αἰσθητικότης, ἡ τάσις πρὸς μίμησιν, ἡ ἔλλειψις πρωτοβουλίας, ὁ φόβος ἐκ τῆς μοναξίας ἡ ἀσηνήθης ἀγάπη πρὸς τὸ ἄδειν, χορεύειν καὶ σωματικῶς κινεῖσθαι. Ἐὰν τὸ παιδίον τοῦ λευκοῦ

ἀνθρώπου παρουσιάζῃ ἅπαντα τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ νέγρου, τὴν αἰσθητικότητα, τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μιμεῖσθαι, τὸν φόβον ἐκ τῆς μοναξίας, τὴν κλίσιν πρὸς τὸ χορεύειν, ᾄδειν καὶ σωματικῶς κινεῖσθαι, τοῦτο καταδεικνύει ὅτι μεταξὺ τοῦ παιδός, γυναικὸς καὶ τῆς κατωτέρας ἀνθρωπίνης φυλῆς ὑπάρχει ὁμοιότης τις τὴν ὁποίαν οὐδόλως δέον νὰ παραβλέπῃ ὁ σκοπῶν νὰ ἐξετάσῃ τὴν φύσιν τῆς γυναικός. Αἱ πέντε αἰσθήσεις τῆς γυναικὸς θὰ δώσωσιν ἡμῖν περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου τὰς πρώτας ἀποδείξεις. Καίτοι ὀλίγαι ἔρευναι ἐγένοντο ὡς πρὸς τοῦτο, ἀλλ' εἶνε φανερὸν ὅτι αἱ αἰσθήσεις αὗται διατελοῦσιν ἐκ κατωτέρῳ βαθμῷ ἢ παρὰ τῷ ἀνδρί. Ἡ ἁφή, ἥτις περιορίζεται εἰς τὴν παλάμην ἰδίᾳ δὲ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων, δὲν εἶνε τοσοῦτον ἀνεπτυγμένη παρὰ τῇ γυναικὶ ὡς παρὰ τῷ ἀνδρί. Τῷ ὄντι ἡ χεὶρ τῆς γυναικὸς εἶνε τρυφερωτέρα καὶ μαλακοτέρα ἀλλὰ τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸ δέρμα αὐτῆς ἀφθονωτέρου λίπους, ἐνῷ ἡ χεὶρ τοῦ ἀνδρὸς εὐκολώτερον ἐξεγείρεται ὑπὸ τῶν νεύρων καὶ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ δέχεται τὰς ἐλαχίστας περὶ τῆς ποιοτητος τῶν ἀντικειμένων ἐντυπώσεις. Οὐδέποτε μέχρι τοῦδε γυναικεία χεὶρ ἐχειρίσατο τὸ μουσικὸν ὄργανον ὡς ἡ τοῦ ἀνδρός.

Ἐνθυμήθητε τὸν Ρούβινσταην, τὸν Παγανίν! Τίς γυναικεία χεὶρ δύναται νὰ ἀναγνώσῃ διὰ τῶν δακτύλων κεχαραγμένα στοιχεῖα οὕτως εὐκόλως ὡς ἡ τοῦ ἀνδρός; Τίς γυναικεία χεὶρ δύναται τοσοῦτον ἐπιδεξίως νὰ κατασκευάσῃ φόρεμά τι ὡς ἡ τοῦ ἀνδρός; Τὸ πλεῖστον τῶν γυναικῶν, ἀφιέμεναι εἰς ἑαυτὰς, ἔχουσιν ἀσθενῆ, ἀκανόνιστον γραφικὸν χαρακτῆρα, ὅστις δύναται ὅμως νὰ διορθωθῇ διὰ τῆς ἐξασκήσεως ἐν τῇ καλλιγραφίᾳ. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἡ χεὶρ τοῦ ἀνδρὸς συγχρόνως εἶνε ἰσχυροτέρα, εὐκινητοτέρα καὶ ἱκανοτέρα τῆς γυναικείας χειρός. Καὶ ἡ διὰ τῆς χειρὸς ἐκτελουμένη ἐργασία τοῦ ἀνδρὸς περισσότερον τιμᾶται καὶ κατὰ συνέπειαν περισσότερον, ἀδρότερον πληρόνεται. Ἐὰν ἡ ἱκανότης πρὸς παραγωγὴν μουσικῶν ἐναρμονίων τόνων δέον νὰ θεωρεῖται ὡς ἀπόρροια ἀνεπτυγμένου καὶ λεπτοῦ ὠτός, παρευθὺς παρατηρεῖ τις ὅτι ἡ γυνὴ ὡς πρὸς τὴν ἀκοὴν ἵσταται κατώτερον τοῦ ἀνδρὸς διότι οὐδαμοῦ εὑρίσκεται μουσική τις συμφωνία ἢ μελόδραμά τι πραγματικῆς ἀξίας, ἅτινα συνετέθησαν ὑπὸ γυναικός. Ἐὰν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνηται λόγος ἐναντίον τῆς παροιμίας περὶ τῆς ὀρέξεως, ἡ σύγκρισις τῆς γεύσεως τῆς γυναικὸς πρὸς τὴν τοῦ ἀνδρὸς καταδεικνύει τὴν γυναῖκα κατωτέραν τοῦ ἀνδρός. Αὕτη ἐναρμενίζεται καυχωμένη ὅτι δὲν εἶνε ἐπ. τοσοῦτον ἀπαιτητικὴ ὡς πρὸς τὴν τροφὴν ὡς ὁ ἀνὴρ καὶ λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ ἕναν οἶνον τοῦ ἑτέρου. Ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀναφέρωμεν ἑτέραν ἀπόδειξιν μετὰ τοῦτο. Τὰ ἐγχειρίδια περὶ μαγειρικῆς ἔχουσιν ἀξίαν μόνον ὅταν συγγράφωνται ὑπὸ ἀνδρῶν, διότι συγγραφόμενα ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἐξασφαλίζουσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ὅτι ὁ συγγραφεὺς αὐτῶν εἶνε ἱκανὸς νὰ παρασκευάσῃ τὰ περιγραφόμενα ὑπ' αὐτοῦ φαγητά. Εἶτα ἡ κεφαλὴ τῆς οἰκίας πάντοτε θὰ κατέχῃ τὴν πρώτην θέσιν ὅταν πρόκειται νὰ παρασκευασθῇ ἔκτακτόν τι καὶ σπουδαῖον δεῖπνον. Ἐὰν συνέβη ποτὲ ὑμῖν νὰ παρευρεθῆτε εἴς τινα χορὸν προσωπιδοφόρων θὰ ἔχετε παρατηρήσει ὅτι αἱ ἐνήλικοι γυναῖκες μεταμφιεζόμεναι εἰς ἄνδρας ὁμοιάζουσι πρὸς νεανίας, ἐνῷ οἱ ἄνδρες φέροντες γυναικεῖα ἐνδύματα ὁμοιάζουσι πρὸς γίγαντας. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ ποιήσωμεν σύντομον ἐξέτασιν τῶν ὑψηλῶν προσόντων τῆς ψυχῆς καὶ νὰ ἀριθμήσωμεν αὐτὰ οὐχὶ κατὰ σειρὰν θὰ ἴδωμεν ὅτι κατὰ πρῶτον θὰ ἐπέλθῃ κατὰ νοῦν ἡμῶν ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος μύθος περὶ τῆς ἄκρας αἰσθητικότητος τῆς γυναικός, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἀρετή. Ἐὰν διὰ τούτου ἐννοεῖται ἡ διάθεσις τοῦ παράγειν ταχέως τὰ αἰσθήματα, ἅτινα αὕτη δὲν εἶνε ἱκανὴ νὰ κρατήσῃ ἡ γυνὴ, τῷ ὄντι θὰ δειχθῇ ἀνωτέρα τοῦ ἀνδρός· ἀλλ' ἡ ὑπεροχή της αὕτη εἶνε ἀτέλεια. Ἐκ πάντων τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων εὐκισθητότερον εἶνε τὸ παιδίον. Καὶ τοῦτο ἐπίσης αἰσθάνεται χαρὰν καὶ λύπην τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ κυριεύσῃ. Τοῦτο γελᾷ, κλαίει κατὰ σειρὰν, ἐκδηλοῖ τὰ πάθη του χωρὶς νὰ δύναται νὰ καταδαμάσῃ αὐτά.

*
* *

Ἡ ἐφημερὶς «Ζὶλ-Μπλὰ» ἀποταθεῖσα πρός τινας γάλλους λογίους ἐξητήσατο τὴν γνώμην των ἐπὶ τῆς διατριβῆς τοῦ Στρηδβὲργ περὶ τῶν ἐλλείψεων τῶν γυναικῶν.

Ἰδοὺ αἱ περὶ τούτου γνῶμαι τινῶν ἐξ αὐτῶν· Ὁ Ζολὺ-Κλαρετὶρ ἐν τῇ πρὸς τὴν προρρηθεῖσαν ἐφημερίδα ἐπιστολῇ του μεταξὺ ἄλλων ἔγραφεν. «Ἅπαντα τὰ ἐν ταύτῃ τῇ διατριβῇ ἁπαντῶντα ἐπιχειρήματα δὲν ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ γυνὴ εἶνε κατωτέρα τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἡ γυνὴ εἶνε ἕτερόν τι ἢ ὁ ἀνήρ. Ὁ Στρήδβεργ εἶνε δραματουργός. Ἂς εἴπῃ λοιπὸν ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅτι ἡ ἠθοποιὸς δὲν εἶνε ἴση πρὸς τὸν κωμικόν; Ἐγὼ ἐννοῶ ἴση ὡς πρὸς τὴν εὐφυΐαν. Ἐν τῇ σκηνῇ ἅπασα ἡ ἐπιτυχία ὀφείλεται εἰς τὴν γυναῖκα. Ἄδικος ἐπίσης εἶνε καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ Ζὸρζ-Σὰνδ ἔγραψέ τινα καλὰ συγγράμματα μόνον διότι ἐν τούτοις ὑπεβλήθη ὑπὸ ἀνδρικὴν ἐπιρροήν, ὡς θὰ εἶνε ἐπίσης ἄδικος ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ τοῦ ὅτι τοιοῦτος ποιητὴς, οἷος ὁ Μιουσέ, π. χ., συνέθεσε τοὺς

λαμπρούς του στίχους ἕνεκα μόνον τῆς ἐπιρροῆς τῆς γυναικός. Ὁ ἀνὴρ ὡς καὶ ἡ γυνὴ ἔν τε τῇ καλλιτεχνίᾳ καὶ τῷ ἐρωτιάνταλλάσσουσι τὰ ἀνάλογα αἰσθήματα καὶ ἔν τινι ἔργῳ τοῦ ἀνδρὸς πάντοτε ἀπαντᾷ γυναικεῖος δάκτυλος ὡς καὶ ἔν τινι γυναικείῳ ἔργῳ πάντοτε μεσολαβεῖ ὁ δάκτυλος τοῦ ἀνδρός. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ποσὸν τοῦ ὀξυγόνου, ὅπερ εἰσπνέει νεανίας τις ἀποταθεῖτε πρὸς τοὺς εἰδικοὺς, οἵτινες, παρ' ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃ ὁ Μπριουνετιὲρ, δὲν ἐχρεωκόπησαν πάντες. Ὅτι δὲ ὁ ἀνὴρ εἰσπνέει διὰ τοῦ διαφράγματος, ἡ δὲ γυνὴ διὰ τοῦ στήθους, τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ὁ εἷς εἶνε ἀνώτερος τῆς ἑτέρας, αὕτη δὲ κατωτέρα τοῦ ἀνδρός· τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτῶν ὑπάρχει διαφορά, ἐν δὲ ταῖς λειτουργίαις ταυτότης.

Ἡ γυνὴ οὐδόλως εἶνε κατωτέρα τοῦ ἀνδρός, αὕτη ὁλοτελῶς εἶνε ἕτερόν τι. Ἕνεκα δὲ τοῦ ὅτι δὲν ἤθελον νὰ ἐννοήσωσι ταύτην τὴν διαφορὰν δημιουργηθεῖσαν ὑπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀνάγκης διὰ τὸν μηχανισμὸν τοῦ βίου, οἱ ἄνδρες διαρκῶς διατηροῦσι ταύτην τὴν λυπηρὰν καὶ φοβερὰν πρόληψιν, ἥτις κατὰ τὸν πλεῖστον χρόνον δημιουργεῖ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς δύο ἐχθρικῶς διακειμένας πρὸς ἀλλήλας ὑπάρξεις ἀποκεχωρισμένας ἀλλήλων. Ὡς πρὸς ἐμέ, νομίζω ὅτι ἡ κλήσις τῆς γυναικὸς εἶνε θαυμάσιόν τι, καὶ ἂν ὁ κ. Στράνσβεργ θεωρεῖ με ὡς ἀξιοκαταφρόνητον γυναικολάτρην, ἔνδοξος καὶ ἱερά. Εἶτα δὲ αὕτη εἶνε ὡραία. Ἡ δὲ ὡραιότης ἐξισοῦται πρὸς τὴν ὀξύνοιαν τὴν ὁποίαν ὁ ἀνὴρ ἀγερόχως ἀποδίδει ἀποκλειστικῶς εἰς ἑαυτόν. Δὲν θὰ ἀναφέρω περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν σταθμησθέντων πειραμάτων, χημικῶν ἀναλύσεων, μικρογραφικῶν περιγραφῶν καὶ λοιπῶν, εἰς ἃς προσφεύγει ὁ Στράνδσβεργ ἐλπίζων νὰ ἀνακαλύψῃ ἐν τῷ πυθμένι πειραματικῆς τινος συσκευῆς ὑποστάθμην τῆς ἀτελείας τῆς γυναικὸς ἢ βακτηρίδιον τῆς τελειότητος τοῦ ἀνδρός· ἅπαν τοῦτο μοὶ φαίνεται ὡς ὑπέρμετρος ἐγωϊσμός. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ κύριος Στράνδσβεργ ἠναγκάσθη πολλὰ νὰ ὑποφέρῃ ἐκ τῆς γυναικός. Οὗτος δὲν εἶνε ὁ μόνος καὶ ἴσως τοῦτο συνέβη ἕνεκα σφάλματος. Ἄλλοτε ἐκεῖνοι οἵτινες πολλὰ ὑπέφερον ἐκ τῶν συζύγων των ἀπερχόμενοι ἐρρίπτοντο εἰς τὸν ποταμὸν Σηκουάναν. Τὴν σήμερον προσφεύγουσιν εἰς τὴν ἀνθρωπολογίαν.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐξέτασις τῶν κυνῶν. Ἐν τῇ πόλει Ζβορνικίῳ πρό τινος χρόνου ἐξητάσθησαν 150 κύνες ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ ἐν Βοσνίᾳ αὐστριακῷ στρατῷ ἐνώπιον τοῦ στρατηγοῦ Σόμμερ καὶ πλήθους ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου. Οἱ κύνες ἦσαν ἠσκημένοι, ἀπομακρυνόμενοι τῶν λόχων των νὰ ἐπιτηρῶσι τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπιστρέφοντες νὰ δηλῶσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταπτώσεώς των δι' ἰδιαιτέρων σημείων. Οὗτοι ἐσυνήθισαν νὰ φέρωσι διαταγὰς εἰς τὰ διάφορα τμήματα τοῦ στρατοῦ. Αἱ γραπταὶ διαταγαὶ τιθέμεναι ἐντὸς δερματίνου σάκκου φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν διαταγαὶ ἐκρεμῶντο ἀπὸ τοῦ τραχήλου των. Ὁ ἀξιωματικὸς πρὸς ὃν ἀπευθύνοντο αἱ διαταγαὶ ἀπέπεμπε τὸν κύνα μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν καὶ ἔθετεν ἐν τῷ σάκκῳ σημείωσιν δηλοῦσαν ὅτι αἱ διαταγαὶ ἐξεπληρώθασαν. Οὕτως ἠσκημένοι κύνες ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῷ πρωσσικῷ στρατῷ καὶ ἐν τοῖς ἐν Γαλλίᾳ τελωνειακοῖς σταθμοῖς πρὸς σύλληψιν τῶν λαθρεμπόρων.

—

Πόσον ἀνταμείβονται ἐνίοτε οἱ διάσημοι συγγραφεῖς.—Ὁ ἔξοχος ρῶσσος συγγραφεὺς κόμης Λέων Τολστόη συνέγραψε ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀρτοδότης καὶ Ἐργάτης» ἓν διήγημα. Ἡ ἐφημερὶς τῆς Πετρουπόλεως «Νέος χρόνος» ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ ἐκδότης Ἀμερικανικῆς τινος ἐφημερίδος ἐπρότεινε νὰ ἀγοράσῃ τοῦτο τὸ σύγγραμμα τοῦ Λέοντος Τολστόη προσενεγκὼν ὡς ἀμοιβὴν τοῦ συγγραφέως ἀνὰ δύο δολλάρια καθ' ἕκαστον στοιχεῖον. Ἐπειδὴ ἡ τυπογραφικὴ κόλα περιέχει περίπου 35000 στειχεῖα, δι' ἑκάστην τυπογραφικὴν κόλαν προτείνουσιν εἰς τὸν συγγραφέα 70000 δολάρια ἢ 350000 φρ. Ἐν τούτοις, ὡς ἀναφέρει ἡ ρηθεῖσα ἐφημερὶς, ὁ κόμης Τολστόη ἀπέρριψε ταύτην τὴν πρότασιν.

—

Μούμιαι πέντε χιλιάδων ἐτῶν. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Γιζέχῃ Αἰγυπτιακοῦ μουσείου κ. Δεμαρζὰν ἐποιήσατο περίεργον ἀνακάλυψιν ἐν Δασοὺρ κειμένῳ ἐν τῇ ἐρήμῳ Λυβίᾳ, 25 χιλιόμετρα ἀπέχοντι τοῦ Καΐρου. Οὗτος εὗρε δύο μαυσωλεῖα ἡγεμονίδων ἐκ τῆς 12 καὶ 13 δυναστείας τῶν Φαραόνων τῆς Αἰγύπτου βασιλευσάντων πρὸ 5000 ἐτῶν. Τὰ μαυσωλεῖα ταῦτα ἦσαν ἀνέπαφα ἀφ' οὗ χρόνου οἱ ἐθνικοὶ ἱερεῖς ἐναπέθεσαν τὰ ἐμβαλσαμωθέντα σώματα τῶν ἡγεμονίδων περιτολίξαντες αὐτὰ

διὰ πολυτιμοτάτων ὑφασμάτων. Πλησίον τῆς σαρκοφάγου εὑρίσκοντο αἴθουσαι πρὸς ἀναπόθεσιν τῶν δώρων. Ἐκεῖ ὑπῆρχον κάνιστρα καὶ κιβώτια πλήρη διαφόρων ἀρωμάτων. Αἱ σαρκοφάγοι ἦσαν ἐκ τιτανολίθου καὶ ἐντὸς αὐτῶν ὑπῆρχον ξύλινα κιβώτια τῶν μουμιῶν περιεφραγμένα διὰ χρυσοῦ. Ἐν τοῖς κιβωτίοις ἦσαν ἐναποτεθειμένα τὰ σώματα τῶν ἡγεμονίδων ἐστεμμένα διὰ πολυτελῶν στεμμάτων τῆς κεφαλῆς, καὶ κεκοσμημένα διὰ περιδεραίων, βραχιολίων καὶ ἐνωτίων πολυτελῶν.

—

Ἐν τῷ ἐν Λονδίνῳ συλλόγῳ πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν βιομηχανικῶν ἐφευρέσεων εἷς ἐκ Γλαζγόβου βιομήχανος ἀνεκοίνωσε τὴν ἀκόλουθον ἀξιοπερίεργον ἐφεύρεσιν. Ὁ ἐκκεντρικὸς οὗτος φιλόπονος ἐργάτης κατώρθωσε νὰ χειροποιήσῃ τοὺς ποντικοὺς καὶ νὰ ἀναγκάσῃ αὐτοὺς διὰ τῶν λεπτῶν των ποδῶν νὰ στρέφωσι τροχόν τινα τοῦ νηματουργείου μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας νὰ κλωσθῶσι 3,800 κλωσταὶ αἱ ὁποῖαι νὰ ἔχωσι 137 μέτρων μῆκος, ἢ νῆμα ἔχων μῆκος 18 χιλιομέτρων. Ἕκαστος ἐργατικὸς μῦς κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐφευρέτου, θὰ ἀπέφερεν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐργοστασίου κατ' ἔτος κέρδος ὀκτὼ φράγκων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διατήρησις τῶν ποντικῶν δὲν θὰ ἀπήτει ἀδρὰν δαπάνην καὶ ἡ συλλογὴ τῶν μυῶν δὲν θὰ ἦν λίαν δαπανηρά, ὁ ἰδιοκτήτης ὅστις θὰ εἶχεν δέκα χιλιάδας ἐργατικοὺς μῦς ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του θὰ ἐκέρδιζεν ἐξ αὐτῶν κατ' ἔτος 80 χιλιάδας φρ. χωρὶς ποσῶς νὰ φοβῆται ὅτι οἱ ἕκτακτοι οὗτοι ἐργάται θὰ κάμωσί ποτε ἀπεργίαν.

—

Ἐκ τῶν δένδρων γάλα. Ἡ ἐφημερὶς Stalie ἐπ' ἐσχάτων ἐδημοσίευσεν ὅτι ἐν τῇ Βενεζουέλλᾳ καὶ ἐν τοῖς παρὰ τὸ Κορράκο δάσεσι τῆς νοτίου Ἀμερικῆς φύεται δένδρον, κληθὲν ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων Brosinum galactodemdron, ὅπερ αὐξάνει ἀπὸ 15 μέχρι 30 μέτρων καὶ ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ παράγῃ χυμόν τινα ὅστις κατὰ τὴν γεῦσιν ὁμοιάζει τὸ σύνηθες γάλα τῶν ἀγελάδων. Τὸ θαυμάσιον τοῦτο δένδρον παράγει καθ' ἑκάστην ὡρισμένον τι ποσὸν γαλακτοειδοῦς χυμοῦ ὡς κοινή τις ἀγελάς. Οἱ ἐγχώριοι πρὸς συλλογὴν τούτου τοῦ χυμοῦ ποιοῦσιν ἐντομάς τινας ἐν τῷ φλοιῷ τοῦ ρηθέντος δένδρου. Τὸ γάλα τοῦτο ἐν μεγάλῳ ποσῷ μεταχειριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου οὐδεμίαν βλάβην προξενεῖ αὐτῷ διότι, κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων χυμικῶν γενομένην ἀνάλυσιν, περιέχει σάκχαριν καὶ φωσφορικὰ ὀξέα ἅλατα.

—

Διάσημοι ὑποδηματοποιοί.— Πρό τινος χρόνου ἐν Γερμανίᾳ ἐπανηγυρίσθη ἡ τετρακοσιετηρὶς τῆς γεννήσεως τοῦ Γάνς Σάξ, περιωνύμου ἀοιδοῦ ἐκ Νιουρεμβέργης, πρώην ὑποδηματοποιοῦ καὶ ποιητοῦ. Ἡ ὑποδηματοποιεία ἐν πολλαῖς χώραις παρέσχε ἐπισήμους ἄνδρας, οἵτινες ἀπήλαυσαν παγκοσμίου σχεδὸν φήμης. Οὕτω π. χ. ἐν Γερμανίᾳ ὁ διάσημος Βίνκελμαν, ὁ θέσας τὰς βάσεις τῆς ἱστορίας τῆς καλλιτεχνίας ἦν ὑποδηματοποιός. Ἐν τῇ Σουηδίᾳ ὁ μέγας βοτανικὸς Λιναῖος ἕνεκα τῆς κλίσεώς του πρὸς τὴν βοτανικὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἐδείκνυτο ἀδιάφορος πρὸς τὰ θεολογικὰ μαθήματα τῆς ἐν Βεξιὲ θεολογικῆς σχολῆς, ὥστε ὁ πατήρ του ὀργισθεὶς κατέταξεν αὐτὸν ὡς μαθητὴν ἑνὸς ὑποδηματοποιοῦ. Μόνον ὁ διδάκτωρ Ρότμαν ἠδυνήθη νὰ καταπείσῃ τὸν πατέρα τοῦ Λιναίου νὰ ἐγγράψῃ τὸν νέον Κάρολον ὡς φοιτητὴν τῆς ἐν Λονδίνου ἰατρικῆς σχολῆς. Ἡ Ἀγγλία ὀφείλει εἰς τὴν ὑποδηματοποιείαν τοὺς διασήμους της ἄνδρας· τοὺς ἐπιστήμονας Γόλκ Ροφταὶ Πανδὰλ καὶ ποιητὰς Ρομπὲρτ Μπλούμφελδ καὶ Βίλλιαμ Δζίφορτ. Ἐν Γαλλίᾳ ἐκ τῆς ὑποδηματοποιικῆς συντεχνίας προῆλθεν ὁ πάπας Οὐρβανὸς τέταρτος (ὢν ὑποδηματοποιὸς ἐκαλεῖτο Ζὰκ Πανταλεόν). Ὁ Ζὰν Μπαπτὶστ Ρουσὼ πρῶτος λυρικὸς ποιητὴς τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν 18 αἰῶνα ἦν ὑποδηματοποιός. Ὁ διάσημος συγγραφεὺς Ἐρρίκος Σελὶὲ καὶ ὁ μαθηματικὸς Ρηγὸ κατὰ πρῶτον ἦσαν ὑποδηματοποιοί. Καὶ ὁ διάσημος ρῶσσος συγγραφεὺς Λέων Τολστόη ἐν τῇ ἐπαύλει του καταγίνεται εἰς τὴν ὑποδηματοποιείαν ἕνεκα πεποιθήσεως τινός.

—

Κράτος ἐν τῷ ὁποίῳ εἶνε ἀδύνατον νὰ πυροβολήσωσι διὰ τηλεβόλου.— Ἡ σμικρὰ δημοκρατία Ἀνδόρα, κειμένη μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἱσπανίας, εἶχεν ἓν μόνον τηλεβόλον. Αὕτη ἐζήτει νὰ ἔχῃ περισσότερα ἀλλὰ ταῦτα τιμῶνται ἀκριβὰ ἐνῶ αὐτὴ δὲν εἶχε τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Ἐν τούτοις παρασυρθεῖσα ὑπὸ τῶν γενικῶν ἐξοπλισμῶν τῶν λοιπῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης παρήγγειλεν ἐν τῷ γνωστῷ ἐν Ἔσσεν ἐργοστασίῳ τῶν τηλεβόλων Κρουὺπ ἓν μέγα τηλεβόλον νεωτάτου συστήματος. Ὅτε τὸ τηλεβόλον παρεδόθη εἰς τὴν μικρὰν ταύτην δημοκρατίαν ἐγνώσθη ὅτι τοῦτο δύναται νὰ ἐκσφενδονίζῃ σφαῖραν 28 χιλιόμετρα μακράν. Τοποθετήσαντες αὐτὸ ἐπὶ ὑψηλοῦ τινος λόφου ἀπεφάσισαν διὰ δοκιμὴν νὰ πυροβολήσωσιν ἐξ αὐτοῦ. Εἷς πυροβολιτὴς ἐπλήρωσεν αὐτὸ καὶ ἦν ἕτοιμος νὰ τὸ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν, ὅτε εἷς πολίτης τῆς δημοκρατίας ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὅτι πρότερον δέον νὰ ὑπολογίσωσι ποῦ θὰ πέσῃ

ἡ σφαῖρα τοῦ τηλεβόλου διότι ἡ δημοκρατία τῆς Ἀνδόρας ἔχει ἔκτασιν μόνον 7 χιλιομέτρων. Ἐὰν ἐπυροβόλουν κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἡ σφαῖρα θὰ ἔπιπτεν ἐπὶ Γαλλικῆς ἢ Ἱσπανικῆς χώρας. Εἷς πολίτης προέτεινε νὰ πυροβολήσωσιν εἰς τὰ ἄνω, ἀλλ' ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἡ σφαῖρα θὰ πέσῃ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ δύναται νὰ φονεύσῃ τινας ἢ νὰ προξενήσῃ μεγάλην καταστροφὴν εἰς τὴν δημοκρατίαν, ἐὰν δὲ πέσῃ ἐπὶ Γαλλικῆς ἢ Ἱσπανικῆς χώρας δυνατὸν νὰ ἐκληφθῇ τοῦτο ὡς πρόφασις γενικοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ἕνεκα τῶν σπουδαίων τούτων λόγων αἱ ἀρχαὶ τῆς δημοκρατίας ἀπηγόρευσαν τὴν πυροβόλησιν διὰ τοῦ νέου τηλεβόλου.

—

Ἀμοιβὴ διὰ τὸ ἄριστον μυθιστόρημα. Ὁ «Κῆρυξ» τῆς Νέας Ὑόρκης προτείνει 10000 δολλαρίων (περίπου 50 χιλ. φρ.) διὰ τὸ ἄριστον μυθιστόρημα ὅπερ νὰ σύγκειται ἀπὸ 60,000—70,000 λέξεις καὶ νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ρηθείσης ἐφημερίδος ἐν συντομωτάτῳ χρονικῷ διαστήματι ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ὅστις ἐξάπαντος δέον νὰ ᾖ Ἀμερικανός. Ἡ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐκ τριῶν ἀγωνοθετῶν προώρισται νὰ ἐξελέγξῃ τὰ ἀποσταλησόμενα χειρόγραφα καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἐξ αὐτῶν τρία μόνον τὰ ἄριστα, ἅτινα δημοσιευθήσονται ἐν τῷ «Κήρυκι». Μετὰ τοῦτο ἕκαστος συνδρομητὴς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν μυθιστορημάτων θὰ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος ποῖον μυθιστόρημα κατὰ τὴν γνώμην του εἶνε τὸ ἄριστον. Ἡ προτεινομένη ἀμοιβὴ θὰ ἐδίδετο εἰς ἐκεῖνον τὸν συγγραφέα τοῦ ὁποίου τὸ μυθιστόρημα θὰ ἀνεγνωρίζετο ὡς τὸ ἄριστον ὑπὸ τῶν πλείστων συνδρομητῶν. Διὰ τὰ συντομώτερα διηγήματα ὁ «Κῆρυξ» ὥρισεν, ἐκτὸς τούτου, ἀμοιβὴν ἐκ 12,000, 8,000 καὶ 4,000 μαρκῶν.

—

Πῶς ταξειδεύει ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἐφημερὶς τῆς Βεστμίνστερ παρέχει τὴν ἀκόλουθον περιγραφὴν τῶν ταξειδίων τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ ἀκόλουθα. Ἡ βασίλισσα ἔχει ἰδιαιτέραν ἁμαξοστοιχίαν φυλαττομένην ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν βορείων σιδηροδρόμων ἐν Βρυξέλλαις. Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ δύο μεγάλων ἁμαξῶν συνηνωμένων πρὸς ἀλλήλας δι' ἀνοικτῆς διόδου. Ἐν τῇ μιᾷ αὐτῶν, ἐχούσῃ τράπεζαν καὶ ἀναγνωστήριον. ἡ βασίλισσα κάθηται τὴν ἡμέραν. Τὸ δάπεδον εἶνε ἐστρωμένον δι' ἰνδικῶν ταπήτων καὶ τὰ ἔπιπλα συνίστανται ἐκ κομψοτάτων καὶ μικρῶν τραπεζῶν, ἀνακλίντρων καὶ ἑδρῶν. Οἱ τοῖχοι καλύπτονται διὰ φυσικοῦ πολυτιμοτάτου μεταξωτοῦ ὑφάσματος καὶ κοσμοῦνται διὰ φυσικῶν ἀνθέων ἐμβλήματος τῶν Ἡνωμένων βασιλείων. Τὰ ἔπιπλα εἶνε ἐπιστρωμένα διὰ κυανοῦ μεταξωτοῦ ὑφάσματος. Ἡ ἅμαξα ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων δωματίων, ἐν τῷ ἑνὶ δωματίῳ ὑπάρχουσι δύο κλίναι διὰ τὴν βασίλισσαν καὶ τὴν πριγκίπισσαν Βεατρίκην. Τὰ ἔπιπλα ταύτης τῆς ἁμάξης πάντοτε λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνακτόρων Βίνδζορ. Τὸ κομμωτήριον καὶ ὁ λουτρὼν κοσμοῦνται κατ' ἰαπωνικὸν ρυθμόν. Ὁ συρμὸς ἵστατο ἐν ὥρᾳ τοῦ γεύματος καὶ τῆς στολίσεως τῆς βασιλίσσης ἀπὸ τῆς 8ης μέχρι τῆς 9ης πρωϊνῆς ὥρας. Τὴν νύκτα ὁ συρμὸς δὲν ἐκινεῖτο ταχέως ὅπως μὴ ἀνησυχῇ τὴν βασίλισσαν διατρέχων μόνον τεσσαράκοντα χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

—

Ἡ γυμνότης συσταινομένη ὡς ὑγιεινὸν μέσον. Ἀγγλικόν τι περιοδικὸν ἀναφέρει ὅτι ἐργάτης τις ἐργαζόμενος ἐν τῷ λιμένι Ὀκλὲνδ ὀνομαζόμενος δὲ Ἐδουάρδος Σμὶδ, ἀπὸ εἴκοσι ἐτῶν περιεπάτει γυμνός, οὗτος ἔφερε μόνον περισκελίδας καὶ ζώνην. Ἐν τῇ ζώνῃ του ἔκρυπτε μεγάλην μάχαιραν ἐν δὲ τοῖς ἡλιοκαυμένοις χερσί του ἐκράτει πυροβόλον Βίντσεστερ. Ὁ γυμνὸς οὗτος γίγας εὑρίσκεται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς στρατιωτικῆς διοικήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Οὗτος ὑπηρετήσας ποτὲ ὡς πρωρεὺς ἔν τινι πλοίῳ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου του ἵστατο παρὰ τὴν πρώραν ὡς τις ἀνδριάς. Τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ εἶνε καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλότερον τοῦ συνήθους. Εἰς τοὺς ἐρωτῶντας αὐτὸν διατὶ δὲν ἐνδύεται ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι τούτου τοῦ κλίματος οὗτος ἀπεκρίνετο συντόμως ὅτι τοῦτο ποιεῖ ἐκ λόγων ὑγείας. Κατεγινόμην ἔλεγεν ἐπί τινα χρόνον περὶ τὴν ἰατρικὴν καὶ οἱ φίλοι μου ἔλεγόν μοι, ὅτι οἱ πνεύμονές μου ἦσαν ἀδύνατοι. Ὅτε ἐπεχείρουν ταξείδιον ἔλεγόν μοι ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψω πλέον. Ἐν ταῖς χώραις τῶν τροπικῶν ἐγὼ ἔπρεπε νὰ περιπατῶ σχεδὸν γυμνὸς καὶ παρετήρησα ὅτι καθόσον ὀλιγώτερον ἐνδύομαι ἐπὶ τοσοῦτον αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ὑγιέστερον, ἅμα δὲ ἤρχισα νὰ καλύπτωμαι ἐκ νέου ἠσθένουν. Μετὰ ἓν ἔτος ἀπῆλθον εἰς τὴν γῆν τοῦ Πυρὸς καὶ εἶδον ὅτι οἱ ἰθαγενεῖς βαδίζουσιν ἐπὶ τῆς χιόνος γυμνόποδες. Εἶδον ἐκεῖ ἰσχυροὺς καὶ ὑγιεῖς γέροντας, γυναῖκας ὁλογύμνους θηλαζούσας τὰ τέκνα των. Ἐνταῦθα ἔμαθον τὸ μυστήριον τῆς ὑγείας. Ἔκτοτε ἤρχισα νὰ περιπατῶ ὡς οἱ ὑγιεῖς ἰθαγενεῖς ἐκείνων τῶν ψυχρῶν τόπων. Ὁ Σμὶδ ἦν ἔγγαμος καὶ εἶχε 4 τέκνα. Ἡ σύζυγός του συνεμερίζετο τὴν περὶ τῆς ἐνδυμασίας ἰδέαν του. τὰ τέκνα του ἐπίσης ἐβάδιζον γυμνόποδα καὶ σχεδὸν γυμνὰ καὶ διὰ τοῦτο οὗτος πάντοτε ἦτο ὑγιής.

Η ΡΟΖΙΤΑ

Διήγημα ὑπὸ Σερβεντὲς

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἱσπανικοῦ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 9.)

—

Μετ' ὀλίγον αἱ παρὰ τὸ θυσιαστήριον προσευχόμεναι δύο γυναῖκες ἠγέρθησαν διεγείρασαι θροῦν διὰ τῶν ἐνδυμάτων των καὶ βραδέως ἐξῆλθον ἐκ τῆς ἐκκλησίας. Στιγμήν τινα μετ' αὐτὰς ἀπεμακρύνθη ὁ καπουτζῖνος τὸν ὁποῖον ταχέως ἠκολούθησε καὶ ὁ χωρικός. Ἡ ἄγνωστος, ἥτις ἐφαίνετο οὐχὶ πρεσβυτέρα τῶν δεκαεπτὰ ἐτῶν, οὐδεμίαν προσοχὴν ἐπέστησεν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἐκινοῦντο καὶ διήρχοντο παρ' αὐτήν. Αὕτη ἀκινήτως εἶχε κλίνει τὰ γόνατά της καὶ εἶχεν ἐστραμμένον τὸ βλέμμα της πρὸς τοὺς θόλους τῆς ἐκκλησίας, ἀφιερωθεῖσα ὁλοτελῶς εἰς τὴν προσευχήν. Ὁ Ἀρεβάλο ἐπίσης δὲν ἐκινήθη ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ἵστατο παρὰ τὸν τοῖχον καὶ διὰ περισσοτέρας προσοχῆς παρετήρει τὸ ὑπὸ τῆς προσευχῆς ἐμπνευσθὲν πρόσωπον τῆς κόρης. Ἐπὶ τέλους αὕτη ἔκλινε τοὺς ὀφθαλμούς της ὡς νὰ συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν καὶ ἔστρεψε τὸ βλέμμα της εἰς τὰ περιστοιχοῦντα αὐτήν. Αὕτη περιέλαβε διὰ τοῦ βλέμματος τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς ἐκκλησίας, παρετήρησε τὸν Ἀρεβάλο καὶ ἐπὶ στιγμὴν οἱ ὀφθαλμοί της προσηλώθησαν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐπί τινα δευτερόλεπτα αὕτη ἠτένισε πρὸς τὸν νέον, ἀσκαρδαμυκτεὶ καὶ μετὰ θαυμασμοῦ παρετήρησε τὸ πρόσωπόν του καὶ ἠσθάνθη ἀμηχανίαν ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ του ἐν τούτῳ τῷ τμήματι τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Ἀρεβάλω ἀκουσίως ἐταράχθη καὶ ἀπέστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπ' αὐτῆς. Τὸ βλέμμα τῆς νεάνιδος τῷ ἐφάνη λίαν περίεργον καὶ ἐταστικόν. Τί ἠδύνατο νὰ τῇ φανῇ παράδοξον; Ἡ ἐνδυμασία του ἦν κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐθνικὴ καὶ εὐσχήμων. Ἡ νεᾶνις ἠγέρθη καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν ἔξοδον, ἀλλ' εἶτα στραφεῖσα πάλιν ἠτένισεν αὐτόν. Διὰ τοῦ βλέμματός της ὡς νὰ τῷ ἐπρότεινεν ἐρώτησιν καὶ ἡ ἐρώτησις αὕτη ἦτο σαφής. Ὁ Ἀρεβάλο ἐνόησεν ὅτι αὕτη διὰ τοῦ βλέμματός της τῷ ἀπέτεινε τὴν ἐρώτησιν «διατὶ δὲν βαδίζετε κατόπιν μου;» Τοῦτο τὸ σιωπηλὸν βλέμμα ἦν ἐπὶ τοσοῦτον εἰλικρινὲς καὶ σαφὲς ὥστε ὁ Ἀρεβάλο ἐκινήθη. Ἡ νεᾶνις διηυθύνθη πρὸς τὴν πόλιν τῆς ἐκκλησίας, ὁ δὲ Ἀρεβάλο ἐβάδιζε κατόπιν της. Αὕτη ἐπλησίασε τὸ παρὰ τὴν ἔξοδον πλῆρες ἁγιασμοῦ δοχεῖον, καὶ στᾶσα ἐπερίμενεν. Ἔφθασε καὶ ὁ Ἀρεβάλο, ἔβαλε τὸ ραντιστήριον εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἔτεινε τὴν παλάμην του πλήρη ἁγιασμοῦ πρὸς τὴν κόρην. Αὕτη ἔβρεξε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν παλάμην του, εἶτα ἔβρεξε τὸ μέτωπόν της, καὶ ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Ὅτε ὁ Ἀρεβάλο ἐπανέλαβε τὸ αὐτό, ἡ κόρη αὐστηρῶς ἀτενίζουσα πρὸς αὐτὸν εἶπε·

— Ὑμεῖς εἶσθε ὁ Χουὰν Ἀρεβάλο;

— Ναί, διὰ τοῦ ἰδίου τόνου τῆς φωνῆς ἀπήντησεν ὁ νεανίας.

— Πάντες ὁμιλοῦσι περὶ ὑμῶν. Πρό τινων ἡμερῶν σας ἔδειξαν εἰς ἐμὲ καὶ τώρα ἐγὼ σας ἐγνώρισα.

Ὁ Ἀρεβάλο οὐδόλως ἀπήντησεν.

Ἡ ἄγνωστος ἐπ' ὀλίγον ἐσιώπησε καὶ εἶτα εἶπεν.

— Ἐκτελέσατε, σινιόρε, τὴν παράκλησίν μου. Τὸ τμῆμα τοῦτο τῆς ἐκκλησίας ἔνθα συνηντήθημεν εἶνε τὸ σύνηθες μέρος τῆς προσευχῆς μου. Ἐγὼ ἐκ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας ἔρχομαι ἐδῶ. Ἐν τῇ καθεδρικῇ ἐκκλησίᾳ ὑπάρχουσι πολλὰ τμήματα .... Μὴν ἔρχεσθε εἰς τὸ τμῆμά μου, ἀλλὰ ἐκλέξατε ἕτερον. Ἐὰν ἔρχεσθε εἰς αὐτὸ θὰ μὲ ἀνησυχῆτε καὶ θὰ μὲ ἐμποδίζητε εἰς τὴν προσευχήν μου. Ἡ νεᾶνις ἐπρόφερε τοὺς λόγους ἠρέμα καὶ ὑπερηφάνως.

Ὁ Ἀρεβάλο σιγηλῶς ἔκλινε τὴν κεφαλήν του εἰς σημεῖον συναινέσεως.

Ἕκαστος ἕτερος νέος ἀναμφιβόλως θὰ ὑπώπτευε τὴν παρθένον καὶ θὰ ἐνόμιζεν ὅτι αὕτη ἐζήτει νὰ τῷ φανῇ ἀρεστὴ ἀλλ' ὁ Ἀρεβάλο δὲν ὡμοίαζε τούτους τοὺς νέους, ἐκτὸς δὲ τούτου δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ἐξελεγχθῇ ἐπὶ φιλαρεσκείᾳ παρθένος ἔχουσα τοιοῦτον αὐστηρὸν πρόσωπον.

Ἡ ἄγνωστος μόλις τῷ ὑπεκλίθη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς καθεδρικῆς ἐκκλησίας. Ὁ Ἀρεβάλο ἀφῆκεν αὐτὴν νὰ ἐξέλθῃ εἶτα δὲ αὐτὸς ἠρέμα διηυθύνθη εἰς τὴν πόλιν.

Φθάσας ἐκεῖ παρετήρησεν ὅτι ἡ νεᾶνις εὑρίσκεται ἤδη κατὰ ἑκατὸν βήματα μακρὰν αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐλαφρῶς βαδίζει πρὸς τὴν πλατεῖαν.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ νεανίας ἐσκέπτετο περὶ τῆς θαυμασίας συναντήσεως καὶ τῆς περιέργου παρακλήσεώς της, ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν παντάπασιν ἐπελήφθη τῆς ἀγνώσου· οὗτος ἐκ φύσεως ἦν ἀκατάλληλος πρὸς τὸ ἐνδιαφέρεσθαι ἐπὶ πολὺ ἐξ οἱασδήποτε ὡραίας γυναικός.

III

Παρῆλθε περίπου μία ἑβδομάς. Ἐπέστησαν αἱ θριαμβευτικαὶ ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος τῶν Ἁγ. Παθῶν. Ἐν τῇ πόλει ἤρξαντο νὰ περιάγωνται διάφοροι πομπαὶ καὶ νὰ ἐκτελῶνται μυστήρια ἔν τε τῇ καθεδρικῇ καὶ ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις. Κατὰ τὴν μεγάλην Παρασκευὴν ἅπασα ἡ πόλις ἦν ἐν κινήσει καὶ οἱ κάτοικοι ἐβάδιζον ἀνὰ τὰς ὁδούς. Ἅπαντες ἔσπευδον

ὅπως ἴδωσι τὴν μεγάλην πομπὴν ἥτις περιήρχετο τὴν πόλιν. Καὶ ὁ Χουὰν Ἀρεβάλο ἐξῆλθε τῆς οἰκίας του. Αἱ τελεταὶ αὗται κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῶν Παθῶν ἰδίᾳ ἐνδιέφερον τὸν νέον ἀρχιτέκτονα, διότι ἐν τῇ πατρίδι του δὲν ὑπῆρχε συνήθεια νὰ ἐκτελῶσι παρόμοιόν τι. Οὗτος προσήγγιζεν εἰς τὸ πλῆθος οὐ μακρὰν τῆς καθεδρικῆς ἐκκλησίας ὅπως ἀναμένῃ τὴν διάβασιν καὶ ἴδῃ ὁλόκληρον τὴν πομπήν. Ἐν τινι ἀθροίσματι λαοῦ ἱσταμένῳ εἰς τὰ πέριξ του, διὰ μιᾶς οὗτος παρετήρησε γυναικείαν τινα μορφὴν καὶ ἀνεγνώρισεν ἐν αὐτῇ τὴν ἄγνωστόν του. Αὕτη ἐπίσης εἶδεν αὐτόν, ἠτένισε πρὸς αὐτὸν ταχέως οἱονεὶ ὡς κλέπτης, ἀλλ' ὁ Ἀρεβάλο κατώρθωσε νὰ παρατηρήσῃ ὅτι τὸ βλέμμα της δὲν ἦν ἐπὶ τοσοῦτον αὐστηρὸν ὡς ὅτε αὕτη ἵστατο παρὰ τὸ δοχεῖον τοῦ ἁγιασμοῦ Αὕτη ἠκολούθει προβεβηκυῖαν τινὰ γυναῖκα, πολιόν τινα γέροντα καὶ ἐκράτει ἐκ τῆς χειρὸς δεκαετές τι παιδίον. Ὁ Ἀρεβάλο ἐπωφεληθεὶς ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ ὄχλου, ἐπλησίασεν αὐτοὺς καὶ ἔστη παρὰ τὸν γέροντα. Κατὰ τὴν πρώτην στιγμὴν ἐζήτησε νὰ ὁμιλήσῃ μετὰ τοῦ ἀξιοτίμου τούτου πολίτου τοῦ Τολέδου, ἀλλὰ παρευθὺς ἀφῆκε ταύτην τὴν πρότασίν του. Οὗτος δὲν ἦν κατάλληλος πρὸς τοιαῦτα διαβήματα. Διὰ πάντα ἕτερον νέον θὰ ἦτο αὕτη ἡ εὐκαιρία ἡ καταλληλοτάτη ὅπως γνωρισθῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας τῆς νεάνιδος, ἥτις οὕτω περιέργως ἐγνώρισεν αὐτόν· διότι ἅπαν τοῦτο θὰ ὡμοίαζε πρὸς ἐρωτικὴν περιπέτειαν ξένου τινὸς ἐν ξένει πόλει. Ἀλλ' ἀκριβῶς τοῦτο τὸ περιστατικὸν ἦν ὡς νὰ ἔβλαπτε τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ νέου ἀρχιτέκτονος. «Οὐχὶ ἕνεκα τῶν ὡραίων γυναικῶν ἦλθεν εἰς Τολέδον ἀλλὰ δι' ἑτέραν μεγάλην ἐπιχείρησιν» ἔλεγεν οὗτος κατὰ νοῦν. Τῆς πομπῆς προηγοῦνται στρατιῶται· μετ' αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἤρχονται ἱππόται φέροντες λαμπροὺς θώρακας καὶ περικεφαλαίας. Εἶτα πάλιν ἀνὰ δύο ἐβάδιζε μακρὰ σειρὰ ἀνδρῶν ἐν μακροῖς λευκοῖς σαβάνοις, περιεζωσμένων δι' ἁπλῶν σχοινίων ἀπολησγόντων εἰς κομβολόγια. Αἱ κεφαλαὶ καὶ τὰ πρόσωπά των ἦσαν κεκαλυμένα διά τινος λευκοῦ καλύμματος ὁμοίου πρὸς πήραν, ἔχοντες δὲ ὀπὰς διὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐν ταῖς χερσί των ἕκαστος ἐκράτει ἀνὰ μίαν ἀνημμένην λαμπάδα. Ἅπαντες ἐβάδιζον γυμνόποδες καὶ ἔκ τινων ποδῶν λευκῶν καὶ τρυφερῶν κατεφαίνετο ὅτι οἱ οὕτω βαδίζοντες μόνον σήμερον ἔρριψαν τὰ ὑποδήματά των ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ θριάμβου τούτου τῆς μετανοίας. Καὶ τῳόντι, οὗτοι οἱ μετὰ προσωπίδων μετασχόντες τῆς θριαμβευτικῆς ταύτης πορείας ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλούσιοι ἢ ἀριστοκράται εἰσενεγκόντες ἀδρὰν βοήθειαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπως τύχωσι τοῦ δικαιώματος τοῦ μετασχεῖν ταύτης τῆς μετανοίας. Μετὰ τὴν σειρὰν τῶν σαβανοφόρων ἐπεφάνη τὸ κύριον μέρος τῆς πομπῆς. Κατόπιν δύο ρωμαίων στρατιωτῶν ἐβάδιζε νεανίας ὡραῖος ἀλλ' ὠχρὸς εἰκονίζων τὸν Χριστόν. Οὗτος ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων του μέγανσταυρόν, ἀκριβῶς δὲ ὄπισθέν του ἐβάδιζεν ὑψηλὸς γέρων φέρων ἀρχαίαν ἰουδαϊκὴν ἐνδυμασίαν καὶ ὑπεστήριζε τὸν σταυρόν. Ὁ γέρων οὗτος παρίστα Ἰωσὴφ τὸν ἐξ Ἀριμαθείας. Ὄπισθέν των ἀνὰ δύο ἐν σειρᾷ ἠκολούθουν οἱ ἀπόστολοι, γέροντες καὶ νέοι, πολιοὶ καὶ μελανοκόμητες, φέροντες ποικιλόχροα ἐνδύματα. Τὴν πομπὴν ἔκλειεν ἐρυθρός τις καὶ λίαν δύσμορφος ἀνήρ, ἀθλητὴς τὸ ἀνάστημα. Οὗτος εἰκονίζων τὸν προδότην τοῦ Χριστοῦ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην ἐβάδιζε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων κεκλιμένους εἰς τὸ ἔδαφος, μόνος, διότι ἔμενεν ὀπίσω τοῦ τάγματος τῶν ἀποστόλων, πλησίον του δὲ δὲν ὑπῆρχε τις ὡς νὰ ἀπεμακρύνοντο πάντες ἀπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ μιᾷ του χειρὶ ἐκράτει βαλάντιον μετὰ χρημάτων· ἐπὶ τοῦ βαλαντίου μεγάλοις γράμμασι ἦν σημειωμένος ὁ ἀριθμὸς 30, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ χειρί του ἐκράτει μέλαιναν γαλῆν. Ἡ πομπὴ ἐκλείετο πάλιν διὰ τῶν μετανοούντων φορούντων σάβανα, τῶν ἱππότῶν μετὰ θωράκων καὶ στρατιωτῶν. Ὅτε διῆλθεν ἡ πομπή, ὁ Ἀρεβάλο παρευθὺς ἠθέλησε νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς νεάνιδος καὶ τῶν ἱσταμένων παρ' αὐτῇ, ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ παιδίον ὅπερ αὕτη ἐκ τῆς χειρὸς ἐκράτει ἔδειξαν εἰς αὐτὸν καὶ στραφὲν πρὸς τὴν προβεβηκυῖαν γυναῖκα καὶ τὴν κόρην, εἶπεν εὐθύμως·

— Ἰδού, ὁ σινιόρ, περὶ τοῦ ὁποίου ὑμεῖς πολλάκις ἀναφέρετε!

Ὁ γέρων ἐστράφη πρὸς τὸν Ἀρεβάλο, ἐγνώρισεν αὐτὸν ὡς φαίνεται καὶ μετὰ μειδιάματος τῷ εἶπεν·

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ γνωρίσω ὑμᾶς. Ἡμεῖς γνωρίζομεν ὑμᾶς ὡς πολλοὶ ἕτεροι ἐν Τολέδῳ. Ἡμεῖς ἅπαντες οἱ κάτοικοι, μετὰ θαυμασμοῦ καὶ στοργῆς βλέπομεν ὑμᾶς. Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσῃ ὑμᾶς ἐν τῇ μεγάλῃ ὑμῶν ἐπιχειρήσει. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ συστηθῶ. Καλοῦμαι Ραμὼν Ταλαβέρα, κατάγομαι καὶ διατρίβω ἐν Τολέδῳ, κατεγινόμην ποτὲ περὶ τὸ ἔνδοξον ἡμῶν ἔργον, τὰ ὅπλα. Δύναμαι νὰ καυχηθῶ ὅτι ἐν τῇ γῇ ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐν Τολέδου μάχαιραι, σπάθαι καὶ ξίφη, κατασκευῆς τοῦ ἐργοστασίου μου. Τώρα ἀφῆκα ἤδη ταύτην τὴν ἐνασχόλησιν. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς γνωρίσω. Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου, ἰδοὺ καὶ ἡ ἔγγονος καὶ ὁ ἔγγονός μου.

Ὁ Ἀρεβάλο ἐποίησεν ὑπόκλησιν εἰς τὰς γυναῖκας.

Ἡ μήτηρ τῆς ἀγνώστου, μεγάλη γυνή, παχεῖα, ἔχουσα ἀγαθὸν πρόσωπον ἤρξατο νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς λιτανείας, περὶ τῆς ἑβδομάδος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Δὶς αὕτη ἐστράφη πρὸς τὴν θυγατέρα της καλέσασαν αὐτὴν Ροζίταν. Τὸ ὄνομα Ρόζα θαυμασίως ἤχησεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ νέου. Τοῦτο ἦν πολύτιμον εἰς αὐτὸν διότι τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔφερεν ἡ μήτηρ του τὴν ὁποίαν οὗτος ἀπώλεσεν ὢν ἔτι ἐν τοῖς σπαργάνοις.

Ὁ Ἀρεβάλο ἐζήτησε νὰ ἀρχίσῃ νὰ διαλέγηται καὶ μετὰ τῆς νεάνιδος, ἀλλ' ἡ Δόνα Ροζίτα κατεφαίνετο ἀκλόνητος, αὐστηρὰ καὶ ψυχρά, οὐδ' ἐφ' ἅπαξ θελήσασα νὰ τείνει τοὺς ἐξαισίους της ὀφθαλμοὺς πρὸς αὐτὸν καὶ μόνον διὰ λίαν ἠρέμου φωνῆς, δεικνυούσης τὴν ψυχικήν της ταραχήν, μονοσυλλάβως ἀπήντα· ναί, ὄχι.

Ἐπὶ τέλους ἡ οἰκογένεια αὕτη ἀπεχαιρέτισε τὸν Χουὰν Ἀρεβάλον καὶ ὁ Ταλαβέρας προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἐπισκέπτηται αὐτοὺς ἐπιπροσθέσας κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἱσπανῶν, ὅτι τὸ πᾶν ἐν τῇ οἰκίᾳ των διατελεῖ ἐν τῇ διαθέσει τοῦ νέου γνωρίμου, διασήμου ἀρχιτέκτονος.

Παρῆλθεν ἡ ἑβδομὰς τῶν Παθῶν, παρῆλθεν καὶ ἡ Διακαινήσιμος καὶ μολονότι αἱ ἐργασίαι ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς γεφύρας εἶχον διακοπῇ κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα, ὁ Ἀρεβάλο οὐδὲν ἐσκέφθη νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν πρόσκλησιν. Οὗτος ἐθεώρει ὡς ὑψίστην του εὐδαιμονίαν μόνον νὰ σκέπτηται περὶ τῆς δυσκόλου ἅμα καὶ μεγάλης ἐπιχειρήσεώς του. Μετὰ τὸ Πάσχα οὗτος ἐτελείωσε τὸ πρῶτον καὶ σπουδαῖον μέρος τῆς ἐργασίας. Τελείως ἔθηκε τὰ ὑποβαστάγματα καὶ τὰς κλίμακας. Ἤρξαντο ἤδη νὰ κτίζωσι διὰ λίθων ἐκ γρανίτου. Παρῆλθεν ἔτι εἷς μήν. Ὁ Χουὰν Ἀρεβάλο διήρχετο ὅλην μὲν τὴν ἡμέραν ἐν τῇ οἰκοδομῇ, τὰς δὲ ἑσπέρας ἐν τῇ οἰκίᾳ του. Καὶ καθ' ὅλον τοῦτον τὸν χρόνον τῆς κοπώσεως, ἀμφιβολίας τε καὶ συγκινήσεως τῆς καρδίας ὁ νέος ἀρχιτέκτων οὐδ' ἅπαξ ἐσκέφθη περὶ τῆς νεάνιδος.

IV

Ἡμέραν τινὰ ὁ γενικὸς ἐπιστάτης ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, ὁ ποτὲ μὲν λιθοξόος, νῦν δὲ πλούσιος ἐργολάβος Χομές, ὅστις ἦν ἀγαθός, τίμιος καὶ εὐσεβὴς ἀνήρ, εἶπεν εἰς τὸν Ἀρεβάλο ὅτι κατὰ τὸ ἑσπέρας θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του ὅπως συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ περὶ λίαν σπουδαίας ὑποθέσεως. Ὁ Χομὲς εἰπὼν τοῦτο ἐφαίνετο ὀλίγον τεταραγμένος. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν, περὶ τὰς ἐννέα τὸ ἑσπέρας, ὁ Χομὲς ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ συντόμως τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐν τῇ οἰκοδομῇ συνέβαινέ τι ἔκτακτον καὶ ὅτι ἐὰν θὰ ἤθελεν νὰ ἀναγνωσθῇ παράκλησις εἰς τὴν Θεοτόκον ὅπως ἅπαν αἰσίως περατωθῇ. Εἰς τὸν Ἀρεβάλο μετὰ θαυμασμοῦ ἀποτείναντα διαφόρους περὶ τούτου ἐρωτήσεις ὁ ἐργολάβος διηγήθη ὅτι πρὸ δύο ἑβδομάδων ἐπιστρέφων περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐκ τῆς οἰκίας φίλου του, τυχαίως διῆλθε παρὰ τὴν οἰκοδομὴν καὶ ἐπεσκέφθη αὐτήν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σανίδων καὶ στήλων εἰς τὸ σκότος οὗτος παρετήρησε σκοτεινὴν μορφήν, ἥτις ἐκάθητο ἐπὶ σανίδος τινὸς ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς ἀβύσσου τοῦ Ταχώ. Οὗτος φοβηθεὶς ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ταχέως ἀπεμακρύνθη τῆς οἰκοδομῆς. Ἐνόμισεν ὅτι αὕτη ἡ μορφὴ ἦν εἴδεχθές τι φάντασμα. Μετὰ μίαν ἑβδομάδα οὗτος ἐλησμόνησεν, ἐργαζόμενος τὴν ἡμέραν ἐν τῇ οἰκοδομῇ, τὸ ἐγχειρίδιόν του ὅπερ ἦν δῶρον τῆς μακαρίτιδος ἀδελφῆς του καὶ τὸ ὁποῖον ἕνεκα τούτου ἐθεώρει ὡς λίαν πολύτιμον καὶ ἐνδυθεὶς ὑπῆγεν εἰς τὴν κατασκευαζομένην γέφυραν.

—Νὰ μὴ νομίσητε, σινιόρε, εἶπεν ὁ Χομές, ὅτι ἀπηρχόμην εἰς τὴν οἰκοδομὴν μετά τινος φόβου. Ἐγὼ εἶχον λησμονήσει ἀκόμη καὶ τὴν πρώτην περίπτωσιν· ἐσκεπτόμην μόνον καὶ ηὐχόμην ὅπως εὕρω σῶον τὸ ἐγχειρίδιόν μου. Ἀλλὰ μόλις ἐπάτησα ἐπὶ τῶν σανίδων, εἶδον ὅτι πρὸς συναντησίν μου ἔρχεται βραδέως σκοτεινή τις μορφή, γυναικεία οὐχὶ δὲ ἀνδρική. Ἀλλ' αὕτη δὲν ἐβάδιζεν ἐπὶ τὴν στήλην ἀλλ' ἐν τῷ ἀέρι, ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἀβύσσου καὶ τῶν στήλων διαστήματι. Ἐννοεῖται ὅτι ἐγὼ δὲν ἔβλεπον πῶς ταχύτερον νὰ φύγω καὶ μόλις ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀνέλαβον ἐκ τοῦ φόβου.

Ὁ Ἀρεβάλο ἀκουσίως ἐμειδίασεν ἐπὶ τῇ διηγήσει ταύτῃ. Οὗτος οὐδ' ἐπ' ὀλίγον ἐπηρεάζετο ὑπὸ τῆς δεισιδαιμονίας, ἥτις διέκρινε τοὺς συμπολίτας του.

Μήπως εἶναι θαυμάσιόν τι, οὗτος διενοήθη, νὰ βαδίζῃ τις ἐπὶ τὴν στήλην τὴν νύκτα ἐκ περιεργείας ἢ μόνον χάριν περιπάτου» ...

— Μὴ νομίσητε, σινιὸρ Ἀρεβάλο, ὅτι τοῦτο εἶνε ὅλον, ἐξηκολούθησεν ὁ Χομές, ὄχι· ἰδοὺ τὸ σπουδαῖον! Χθὲς ἔρχεται παρ' ἐμοὶ εἷς τῶν ἐργατῶν, ὁ Φερνάν, τὸν ὁποῖον ὑμεῖς γνωρίζετε, καὶ μοὶ διηγήθη τὸ εἰς αὐτὸν συμβάν. Οὗτος ὑπῆγε δι' ἐργασίαν του περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν οἰκοδομὴν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐτρόμαξε καὶ ἔφυγε. Οὗτος οὐ μόνον εἶδε τὸ φάντασμα μεταξὺ τῶν στήλων κινούμενον ἀλλ' ἤκουσεν ἔτι τοιούτους φοβεροὺς ἤχους ὁποίους, λέγει οὗτος, ἀδυνατεῖ νὰ περιγράψῃ. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισεν ὅτι ἄδει τις, εἶτα ὅτι θρηνεῖ τις. Εἶτα δὲ ἤκουσε τρομερόν τινα συριγμόν, καὶ βριγμὸν τῶν ὀδόντων, ἐν ἑνὶ λόγῳ, φοβερὰ ἀντικείμενα. Οὗτος δρομαίως ἔφυγε καὶ

τὴν ἐπιοῦσαν διηγήθη μοι τὸ συμβάν. Ἐννοεῖται ὅτι οὗτος εἶδεν ἀναμφιβόλως τὸ αὐτὸ φάσμα.

Ὁ Ἀρεβάλο καθησύχασε τὸν Χομέσην ὑποσχεθεὶς αὐτῷ ὅτι τὴν ἑπομένην νύκτα αὐτὸς θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν γέφυραν.

— Ἐὰν δὲν ἴδωτε εἶπεν οὗτος, σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι ἐπὶ τρεῖς κατὰ σειρὰν νύκτας θὰ πηγαίνω εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἀκριβῶς κατὰ τὸ μεσονύκτιον. Ἐὰν τωόντι ἐκεῖ ἐμφανίζεται φάσμα τι, τοῦτο, πιστεύω, δὲν θὰ φοβηθῇ ἐξ ἐμοῦ καὶ θὰ μοὶ φανερωθῇ. Ἐὰν δὲ πάλιν ἐκεῖ πράγματι συμβαίνῃ τι ἀπαίσιον θὰ ἀναγγείλωμεν εἰς τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ θὰ ψάλλωμεν πανηγυρικὴν δοξολογίαν, ὅπως ἀπαλλαγῇ ἡ ἐπιχείρησις ἡμῶν τῆς ἀκαθάρτου δυνάμεως.

Τὴν ἰδίαν νύκτα ὁ Ἀρεβάλο ἐξελθὼν τῆς οἰκίας του ἐπορεύθη πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Ταχώ. Ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκοδομήν, ἐπάτησεν ἡσύχως ἐπὶ τῶν κλιμάκων, διῆλθεν ἐπὶ τῶν σανίδων εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην καὶ οὐκ ἐπ' ὀλίγον ἠπόρησε μηδὲν ἰδὼν ἢ ἀκούσας. Καθήσας εἰς τὸ μέσον τῶν κλιμάκων, οὗτος παρεδόθη εἰς σκέψεις καὶ ἐκ νέου γιλιάκις διῆλθε διὰ τῆς κεφαλῆς του ἡ ἐξέλεγξις πάντων τῶν πορισμάτων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς του ἐργασίας. Οὗτος πνευματικῶς ἔβλεπε τὴν γέφυραν περατοθεῖσαν, τὴν τολμηρὰν καὶ θαυμασίαν ἀψίδα μεγαλοπρεπῶς καὶ λαμπρῶς αἰωρουμένην ἐν τῷ ἀέρι.

— Ἐγὼ θὰ ἀποθάνω, θὰ ἀποθάνωσι καὶ οἱ σύγχρονοί μου, οὕτω ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Γενεὰ μετὰ γενεὰν θὰ παρέλθῃ καὶ πάντες θὰ διέλθωσιν. Μόνον σύ, προϊὸν τοῦ νοῦ καὶ τῶν χειρῶν μου, θὰ διαμένῃς ἐπ' αἰῶνας.

Ὁ Ἀρεβάλο διέτριψεν ἐν τῇ οἰκοδομῇ περίπου μίαν ὥραν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἥσυχος καὶ πιστεύων ....

Τὴν ἐπιοῦσαν ὅτε ἐκ νέου μετὰ σπουδῆς ἤρξατο ἡ ἐργασία, ὁ Χομὲς ἐπλησίασεν εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ σιωπηλῶς ὡς νὰ τὸν ἠρώτησε ἠτένισεν εἰς αὐτόν.

Ὁ Ἀρεβάλο ἐγέλασε καὶ εἶπε·

— Ἦλθον φίλε Χομές, ἦλθον καὶ ἐπὶ ὅλην ὥραν διέμενον ἐδῶ κατὰ τὸ μεσονύκτιον.

— Οὐδὲν εἴδατε; ἠρώτησεν ὁ ἐργολάβος.

— Ἐννοεῖται ὅτι οὐδέν. Ἀλλὰ σοὶ ὑπόσχομαι νὰ ἔλθω ἀκόμη ἐπὶ δύο νύκτας μόνον ὅπως καθησυχάσω ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς ἐργάτας. Βλέπω ὅτι ὁ Φερνὰν ἤδη διηγήθη τὸ συμβὰν εἰς πάντας καὶ πάντες μετὰ συνεσταλμένης καρδίας, μετὰ δεισιδαίμονος φόβου ἐργάζεσθε. Ἐγὼ δὲν θέλω τοῦτο. Ἐὰν εἶναι ἀνάγκη πρὸς ὑμετέραν ἡσυχίαν εἶμαι ἕτοιμος δὶς τῆς ἑβδομάδος νὰ διανυκτερεύω ἐνταῦθα, ἀκόμη καὶ νὰ θέσω φύλακας. Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι τὸ κάλλιστον εἶναι νὰ ἀναγνώσωμεν παράκλησιν.

Τὴν τρίτην νύκτα οὗτος ἐπὶ τοσοῦτον ἦν κεκμηκώς, ὥςε παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν του ἐσκέφθη νὰ ἀπατήσῃ τὸν Χομὲς καὶ νὰ ἀναβάλῃ τὴν κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐπίσκεψιν τῆς γεφύρας ἐπ' ἀόριστον.

Πορευθὺς ἐπὶ τρίτον εἰς τὴν οἰκοδομήν, ὁ Ἀρεβάλο πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του μηδὲν ἰδών. Ἀλλὰ δὲν εἶχον παρέλθει τέσσαρες ἔτι ἡμέραι καὶ μίαν πρωΐαν ἐλθών τις τῶν ἐργατῶν ἐξ ὀνόματος τοῦ Χομὲς εἶπεν αὐτῷ.

— Ὁ Χομὲς ἠσθένησε καὶ σήμερον δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν. Χθὲς τὴν νύκτα οὗτος ἦν ἐν τῇ γεφύρᾳ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐφοβήθη ὥστε σήμερον κεῖται ἀσθενής.

Ὁ Ἀρεβάλο ἀμέσως ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐργολάβου τὸν ὁποῖον ἐπὶ πολὺ ἠγάπα καὶ ἔμαθε παρὰ τοῦ Χομὲς, ὅτι οὗτος πάλιν ἐτόλμησε κατὰ τὸ μεσονύκτιον νὰ περιέλθῃ τὴν οἰκοδομὴν καὶ ὅτι πάλιν τὸ φάσμα τῷ ἐφάνη. Ἡ μορφὴ—βεβαίως γυνή τις—τῷ ἐφάνη καθημένη ἀκινήτως μεταξὺ τῶν στήλων καὶ ἐν τοιαύτῃ θέσει ὡς νὰ ἡτοιμάζετο νὰ πετάσῃ ἐκ τῶν κλιμάκων εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ποταμοῦ. Ἰδοῦσα τὸν Χομές, αὕτη ταχέως διηυθύνθη πρὸς αὐτόν, ἀλλ' οὗτος λίαν φοβηθεὶς ἔτρεχε δρομαίως δι' ὅλης του τῆς δυνάμεως καὶ ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα· πυρετὸς καὶ ὑπερβολικὴ θερμότης. Ὁ Ἀρεβάλο ηὐχήθη εἰς τὸν ἐργολάβον ταχεῖαν ἀνάρρωσιν καὶ ὑπεσχέθη κατὰ ταύτην τὴν νύκτα νὰ ἀπέλθῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ ἐν τῇ οἰκοδομῇ ἀπὸ τῆς δεκάτης ὥρας μέχρι τῆς αὐγῆς.

V

Ὁ Ἀρεβάλο ἦν πεποιθὼς ὅτι ὁ Χομὲς δὲν ψεύδεται. Οὗτος μόνον ἐζήτει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ φάσμα τοῦτο δὲν εἶνε ἕτερόν τι ἢ κάτοικοί τινες τοῦ Τολέδου, οἵτινες τυχαίως κατὰ τὴν νύκτα ἔρχονται ἐξ ἁπλῆς περιεργείας ὅπως παρατηρήσωσι τὴν κατασκευαζομένην γέφυραν.

Ὁ Ἀρεβάλο ἐπιστρέψας ἐκ τῆς οἰκοδομῆς τὴν ἑσπέραν κατεκλίθη λίαν ἐνωρὶς καὶ διέταξε νὰ ἐξυπνίσωσιν αὐτὸν πρὸ τοῦ μεσονυκτίου. Εἰς τὰς δώδεκα παρὰ τέταρτον ὁ νεανίας εὑρίσκετο ἤδη ἐπὶ τοῦ ταχυρρόου Ταχώ· ὁ ὕπνος ἐβασάνισεν αὐτὸν κατὰ πολύ· οὗτος ἐχασμάτο καὶ ἀναθεμάτιζε τὴν δεισιδαιμονίαν τῶν συμπολιτῶν του. Ἐπί τινα καιρὸν οὗτος καθήσας ἐν καταλλήλῳ τόπῳ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δοκῶν ἤρχισε νὰ νυστάζῃ. Ἡ νὺξ ἦν ἤρεμος δροσερὰ καὶ εὔδιος. Κατὰ τοιαύτας νύκτας ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς Ἱσπανίας ἡ φύσις ὡς νὰ ἀναπαύηται νωχελῶς καὶ περιχαρίτως ἐκ τοῦ ἡμερινοῦ καμάτου καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ὑπενεχθέντων βασάνων ὑπὸ τὰς ἀσπλάγχνως καταφλογιζούσας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Περίπου ἡμισεία ὥρα

παρῆλθεν ἐν πλήρῃ ἠρεμίᾳ. Καίτοι ὁ Ἀρεβάλο ἤρχισε νὰ νυστάζῃ, ἀλλὰ τὸ κυανοῦν καὶ τὸ ἀργυροῦν θαυμασίως ἡνωθέντα εἰς τὰ πέριξ του κατὰ τὴν νύκτα ἄνω ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ κάτω ἐν τῷ ὁρίζοντι ἐπενήργησαν ἐπὶ τῆς ψυχῆς τοῦ καλλιτέχνου καὶ ἀπώθησαν τὸν νυσταγμόν. Οὗτος ἀκουσίως ἤρξατο νὰ παρατηρῇ μετ' εὐφροσύνης τὰ πέριξ, τὴν σκοτεινο-κυανῆν κοιλάδα, τὸν μεγαλοπρεπῆ λόφον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἦν ἐκτισμένη, ὡς τις φοβερὰ ἐκ γρανίτου φωλεά, ἡ ἀρχαία πόλις καὶ τὸν ἰσχυρὸν ποταμὸν αἰωνίως ζῶντα ἐν τῇ ἀδιακόπῳ φορᾷ του εἰς τὴν θάλασσαν. . . . Ἐλαφρὸς ψόφος ἐκίνησε τὸν Ἀρεβάλο διὰ μιᾶς νὰ στρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς του ἐκ τῶν πέριξ πρός τι πλησίον αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν γέφυραν . . . Οὗτος ἐπ' ὀλίγον ἐρρίγησεν οὐχ ἐκ τοῦ τρόμου ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀπροσδοκήτου φαινομένου . . . . Πέντε βήματα μακρὰν αὐτοῦ ἵστατο γυναικεία τις μορφὴ καὶ ἔβλεπεν αὐτόν.

— Καλὴν ἑσπέραν, σινιόρο! εἶπεν ὁ Ἀρεβάλο ἀστεϊζόμενος. Ὑμεῖς εὐδοκήσατε νὰ ἔλθητε εἰς τὸν συνήθη νυκτερινὸν περίπατον;

Ἡ γυνὴ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὡς ὑπαίτιος καὶ ἐσιώπα.

— Πρέπει νὰ σᾶς τὸ ὁμολογήσω, σινιόρο, ὅ,τι ἠρχόμην ἐδῶ κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον ἀποκλειστικῶς ἐπὶ σκοπῷ νὰ σᾶς συναντήσω καὶ νὰ παρακαλέτω ὑμᾶς νὰ . . . .

Ὁ Ἀρεβάλο ἔστη, ἠγέρθη καὶ σκεφθεὶς πῶς εὐγενικώτερον καὶ μαλακώτερον νὰ ἐκθέσῃ τὴν παράκλησίν του, ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἄγνωστον.

— Μήπως ἀπατῶμαι; ἐφώνησεν οὗτος, ἀτενίσας καὶ ἀναγνωρίσας τὴν ἐγγόνην τοῦ Ταλαβέρα.

— Ἐγὼ εἶμαι, Δὸν Ἰουάνε, ἠρέμα καὶ ἐνόχως ἀπήντησεν ἡ Ροζίτα. Ἐγὼ πολλάκις ἐδῶ ἠρχόμην.

Ὁ Ἀρεβάλλο ἐπὶ τοσοῦτον ἔμενεν ἐκστατικὸς ὥστε ἐπί τινα χρόνον δὲν ἠδυνήθη οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρῃ.

Ἡ Ροζίτα ἐκάθησεν εἰς τὴν παρακειμένην δοκόν. Αὕτη ἐσιώπα.

— Διατὶ ἔρχεσθε ἐδῶ; ἐπὶ τέλους ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ νεανίας καθήσας παρ' αὐτῇ. Καὶ οὗτος διηγήθη αὐτῇ κατὰ πόσον αὕτη ἐφόβισε πάντας τοὺς ἐργάτας.

— Ἔρχομαι ὅπως βλέπω τὴν ἐργασίαν σας, μόλις εὐκρινῶς ἀπήντησεν οὕτη, σκέπτομαι δι' ὑμᾶς καὶ βαρυθυμῶ . . . . Ἐνταῦθα αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν πλησίον ὑμῶν· βλέπουσα εἰς τὴν θαυμασίαν ταύτην οἰκοδομὴν νομίζω ὅτι συνδιαλέγομαι μεθ' ὑμῶν . . . . Νομίζω ὅτι ἐννοεῖται ποία περίπου αἰτία κινεῖμε οὕτω νὰ πράττω.

— Ὄχι, Δόνα Ροζίτα . . . . Δὲν τολμῶ νὰ σκεφθῶ ὅτι τὸ ἄτομόν μου σᾶς. . . .

— Αἰτία τούτου εἶνε Δὸν Χουάν, ὅτι σᾶς ἀγαπῶ, διὰ μιᾶς ἐπρόφερεν ἡ νεάνις ὑψηλοφώνως καὶ σταθερῶς ἀλλὰ μετὰ σκιᾶς τινος πικρίας.

Ὁ Ἀρεβάλο ἐκ νέου ἐταράχθη καὶ δὲν ἐγνώριζε τὶ νὰ ἀπαντήσῃ. Διὰ μιᾶς ἡ θέσις του ἐδεινώθη.

Ἡ νεάνις πάλιν πρώτη ὡμίλησεν. Ἠρέμα, θλιβερῶς, ἀνυπερασπίστως ὡς ὀδυρομένη ἐπὶ τῇ κακῇ της μοίρᾳ, αὕτη τῷ διηγήθη ὅτι ἤδη κατὰ τὰς πρώτας της συναντήσεις μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ Τολέδου καὶ ἔπειτα ἐν τῇ καθεδρικῇ ἐκκλησίᾳ ἠγάπησεν αὐτόν. Ἠγάπησε κατὰ πρώτην φοράν . . . Κατ' ἀρχὰς αὕτη ἐπάλαιε παντοιοτρόπως μετὰ τοῦ αἰσθήματός της ὅπερ δὲν συνεμερίζετο καὶ οὗτινος ἀκόμη τὴν αἰτίαν δὲν ἐγίνωσκεν, ἀλλὰ τώρα μετ' ἀνωφελῆ ἀγῶνα αὕτη ἀπεφάσισε κατ' εὐθεῖαν νὰ ἐκθέσῃ εἰς αὐτὸν πάντα . . . .

— Ἀγαπήσατέ με, Δὸν Ἀρεβάλο, ἐπέρανεν ἡ Ροζίτα τοὺς λόγους της, καὶ ὅλον μου τὸν βίον θὰ ἀφιερώσω εἰς ὑμᾶς, ἑκάστη σκέψις, ἕκαστος παλμὸς τῆς καρδίας μου θὰ ὦσιν ἡμέτεροι . . . . . .

Ἡ Ροζίτα ἐσιώπησεν. Ὁ Ἀρεβάλο οὐδὲν ἀντεῖπεν. Ἐπέστη μακρὰ βαρεῖα καὶ θλιβερὰ σιγή.

— Δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλως, ἤρξατο οὗτος ἐπὶ τέλους, πρέπει νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν συγγνώμην, Δόνα Ροζίτα. Θέλω δὲν θέλω, πρέπει νὰ ἐκμυστηρευθῶ εἰς ὑμᾶς τὸ μυστικόν μου . . . . Ἄλλην ἔξοδον δὲν εὑρίσκω. . . . Δὲν δύναμαι, Ροζίτα νὰ σᾶς ἀγαπήσω. Δὲν πρέπει καὶ δὲν τολμῶ νὰ ἀγαπήσω τινὰ, πόσον μᾶλλον νὰ νυμφευθῶ . . . .

— Μήπως ἔχετε μνηστὴν εἰς τὴν πατρίδα σας, εἰς τὴν Ἀρραγωνίαν;

— Ὄχι, Ροζίτα, ἐγὼ οὐδεμίαν ἠγάπησα καὶ δὲν θὰ ἀγαπήσω. Δὲν μὲ χρειάζεται. Ἄλλως ἀπωλέσθην.

— Πρὸς Θεοῦ! ἀνεφώνησεν ἡ κόρη. Δὲν σᾶς ἐννοῶ. Ἐξηγηθεῖτε!

— Καταλαμβάνω ὅτι δὲν εἶμαι ἱκανὸς καὶ νὰ ἀγαπήσω. Παρόμοιόν τι οὐδέποτε συνέβη μοι. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὴν ψυχήν μου ἐπιβαρύνει πρόρρησίς τις εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύω καὶ τὴν ὁποίαν ζητῶ νὰ ἐκφύγω.

— Ὁποία πρόρρησις;

(ἀκολουθεῖ)